

**ROCZNE SPRAWOZDANIE DYREKTORA
Z DZIAŁALNOŚCI MERYTORYCZNEJ
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W PUŁTUSKU
za rok 2023**

Pułtusk, marzec 2024 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach, zwane dalej jako PCPR, jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej powstałą i działającą na podstawie uchwały nr IV/13/98 Rady Powiatu w Pułtuskach z dnia 29 grudnia 1998r. w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach i nadania mu Statutu (z późn. zm.)

PCPR działa na podstawie Statutu przyjętego przez Radę Powiatu w Pułtuskach chwałą Nr XLIV/257/2018 z dnia 26 października 2018r. zmieniającą uchwałę w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach i nadania mu Statutu oraz Regulaminu Organizacyjnego nadanego uchwałą Nr 415/2021 Zarządu Powiatu w Pułtuskach z dnia 24 lutego 2021r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach.

PCPR wykonuje zadania własne powiatu, zadania zlecone przez administrację rządową, oraz inne określone w szczególności w następujących aktach prawnych:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023r. poz. 901, z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2024r. poz.177);
3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2024r. poz.44);
4. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2024r. poz. 107);
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w domowej (Dz.U. z 2021r. poz. 1249, z późn. zm.);
6. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2022r. poz. 2123, z późn.zm.);
7. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023r. poz. 1270, z późn. zm.);
8. Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2023r. poz. 519, z późn. zm.);
9. Ustawa z dnia 9 listopada 2000r. o repatriacji (Dz.U. z 2022r. poz.1105);
10. Ustawa z dnia 7 września 2007r. o Karcie Polaka (Dz.U. z 2023r. poz. 192).
11. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego I Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych),
12. Wytyczne Starosty Pułtuskiego – Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Pułtuskiego.

I. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W PUŁTUSKU

1. ZADANIA REALIZOWANE ZGRONIE Z USTAWĄ Z DNIA 12 MARCA 2004 R. O POMOCY SPOŁECZNEJ

1.1 Opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób z niepełnosprawnościami i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.

Uchwałą Rady Powiatu w Pułtusku Nr L/299/2023 z dnia 22 lutego 2023r. przyjęto do realizacji Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Pułtuskim na lata 2023 – 2030.

Celem głównym Strategii jest monitorowanie procesu związanego z zapewnieniem mieszkańcom powiatu równych szans do pełnego uczestnictwa i rozwoju w życiu rodzinnym, społecznym i zawodowym. Oznacza to, że w ramach działalności instytucji i jednostek będących realizatorami Strategii, w oparciu o określone kompetencje ww., realizowane są w trybie ciągłym zadania zmierzające do wsparcia dziecka i rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu, rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, wsparcia procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków opuszczających placówki i rodziny zastępcze, pomoc osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej oraz profilaktyka w zakresie ograniczenia zjawisk patologicznych, wsparcie osób z niepełnosprawnościami poprzez zapewnienie rehabilitacji społecznej i zawodowej. Strategia zawiera wskaźniki do monitorowania stopnia osiągnięcia poszczególnych celów, z których sporządzane jest roczne sprawozdanie przedkładane Radzie Powiatu w Pułtusku. Pozwala to na systematyczną ocenę efektów systemu wsparcia rodzin, dzieci i młodzieży, osób z niepełnosprawnościami czy doświadczających zjawiska przemocy, zapobiegający sytuacjom kryzysowym i zapewniający różnorodne formy wsparcia i pomocy. Pozwala także na sprawne monitorowanie poziomu profesjonalizacji kadr pomocy społecznej w celu zapewnienia odpowiednich szkoleń, tak by jakość świadczonych usług na rzecz społeczeństwa była jak najwyższa i dostosowana do bieżących potrzeb w tym zakresie.

1.2 Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach w zakresie zadań oraz prowadzenie poradnictwa socjalnego dla mieszkańców powiatu znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Mieszkańcom powiatu pułtuskiego na bieżąco udzielano pomocy i wsparcia ze strony pracowników socjalnych zatrudnionych w tut. Centrum. Głównymi powodami, z jakimi klienci zgłaszali się do w/w specjalistów była konieczność uzyskania specjalistycznej porady z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego, problemy wychowawcze z dziećmi, w tym, na podłożu szkolnym, a także brak pracy, problemy w załatwieniu spraw urzędowych.

1.3 Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.

Na terenie powiatu pułtuskiego funkcjonują 3 Domy Pomocy Społecznej o zasięgu ponadgminnym, tj.

- Dom Pomocy Społecznej w Obrytem – przeznaczony dla osób przewlekle psychicznie chorych z liczbą miejsc 290, koszt utrzymania jednego mieszkańca – stan na 31.12.2023r. – 5098,63zł,
- Dom Pomocy Społecznej w Ołdakach – przeznaczony dla osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz osób przewlekle psychicznie chorych z liczbą miejsc 118, koszt utrzymania jednego mieszkańca – stan na 31.12.2023r. – 5181,11 zł,
- Dom Pomocy Społecznej w Pułtuskach – przeznaczony dla osób przewlekle psychicznie chorych z liczbą miejsc 96, koszt utrzymania jednego mieszkańca – stan na 31.12.2023r. – 5456,61 zł.

W roku sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach działając z upoważnienia Starosty Pułtuskiego wydało 191 decyzji dotyczących mieszkańców ww. Domów, z tego: 38 decyzji umieszczających, 114 decyzji zmieniających odpłatność za pobyt w Domach, 3 decyzje uchylające decyzję umieszczającą w DPS, 35 decyzji wygaszających umieszczenie w DPS oraz 1 decyzję umarzającą postępowanie.

Na umieszczenie w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu pułtuskiego, wg stanu na 31 grudnia 2023r. oczekiwało 36 osób.

Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej na szczeblu powiatowym:

- Środowiskowy Dom Samopomocy w Pułtuskach – dzienny ośrodek wsparcia typu A –

dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz typu B – dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, liczba miejsc: 60,

- Warsztaty Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu Wsparcia Społecznego w Świeszewie gm. Świercze, liczba uczestników WTZ: 55 oraz 30 uczestników zajęć klubowych,
- Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne w Pułtuskach – ośrodek wsparcia przeznaczony dla 21 osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym bądź umiarkowanym, w tym dla 18 osób na pobyt dzienny i 3 osób na pobyt całonocny.

W roku sprawozdawczym w ww. jednostkach, na podstawie upoważnienia Starosty Pułtuskiego, przeprowadzono następujące kontrole:

- Dom Pomocy Społecznej w Ołdakach, kontrola merytoryczna, okresowa w dniu 27.03.2023r. /pozytywna;
- Dom Pomocy Społecznej w Obrytem, kontrola merytoryczna, okresowa w dniu 11.05.2023r. /pozytywna;
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Pułtuskach, kontrola merytoryczna, okresowa w dniu 29.06.2023r. /pozytywna;
- Dom Pomocy Społecznej w Pułtuskach, kontrola merytoryczna, okresowa w dniu 28.07.2023r. /pozytywna;
- Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne w Pułtuskach, kontrola merytoryczna, okresowa w dniu 14.09.2023r. /pozytywna;
- Warsztaty Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu Wsparcia Społecznego w Świeszewie, kontrola merytoryczna, okresowa w dniu 22.11.2023r. /pozytywna;
- Dom Pomocy Społecznej w Pułtuskach, kontrola doraźna w zakresie poziomu świadczonych usług na rzecz mieszkańców oraz przestrzegania ich praw, w dniu 14.12.2023r. /zalecenia pokontrolne;
- Dom Pomocy Społecznej w Obrytem, kontrola doraźna w zakresie poziomu świadczonych usług na rzecz mieszkańców oraz przestrzegania ich praw, w dniu 18.12.2023r. /pozytywna;
- Dom Pomocy Społecznej w Ołdakach, kontrola doraźna w zakresie poziomu świadczonych usług na rzecz mieszkańców oraz przestrzegania ich praw w dniu 21.12.2023r. /pozytywna.

1.4 Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku w trybie ciągłym świadczy usługi dotyczące specjalistycznego poradnictwa rodzinnego w ramach porad prawnych, psychologicznych i pedagogicznych. Uprawnieni do korzystania z tej bezpłatnej formy pomocy są mieszkańcy powiatu pułtuskiego, w szczególności rodziny doświadczające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz dzieci z tych rodzin. Dodatkowo mieszkańcy mogą skorzystać z poradnictwa rodzinnego i wielopłaszczyznowej pracy socjalnej.

1.5 Wspieranie pełnoletnich wychowanków poprzez przyznanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno- wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz monitorowanie indywidualnych programów usamodzielnienia.

W roku sprawozdawczym nie odnotowano wniosków od osób uprawnionych do skorzystania ze wsparcia finansowego.

1.6 Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Pracą socjalną objęta była jedna wychowanka młodzieżowego ośrodka wychowawczego.

1.7 Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, mającym trudności w integracji ze środowiskiem. Pomoc cudzoziemcom w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia. Udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a, ustawy o pomocy społecznej pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.

W roku sprawozdawczym pomoc cudzoziemcom w zakresie indywidualnego programu integracji nie była realizowana ze względu na brak osób uprawnionych do skorzystania z ww. form wsparcia.

1.8 Pomoc repatriantom, którzy przybyli do Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizej krajowej wydanej w celu repatriacji z zamiarem osiedlenia się na stałe, w zakresie formy i trybu udzielania pomocy dla repatriantów oraz aktywizacji zawodowej repatriantów.

W roku 2023 na podstawie decyzji Pełnomocnika Rządu ds. Repatriacji w ramach pomocy ze środków budżetu państwa na pokrycie kosztów przejazdu oraz zagospodarowanie i bieżące utrzymanie wydatkowano środki w wysokości 1 845 703, 89 zł dla 111 osób. Ponadto w ramach pomocy finansowej ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie kosztów związanych z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się repatrianta w Rzeczypospolitej Polskiej 1 osoba otrzymała pomoc w kwocie 13 706, 62 zł.

1.9 Sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej.

Corocznie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku przedstawia do dnia 30 kwietnia Radzie Powiatu ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby pomocy społecznej obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej. Powyższa ocena obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy.

1.10 Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego.

Tut. Centrum w trybie ciągłym prowadzi sprawozdawczość dotyczącą realizacji zadań pomocy społecznej i przekazuje jednostkom nadrzędnym za pomocą dedykowanego systemu teleinformatycznego.

2. ZADANIA REALIZOWANE ZGODNIE Z USTAWĄ Z DNIA 9 CZERWCA 2011 R. O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

2.1 Opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

W roku 2023 obowiązywał Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Pułuskim na lata 2021 – 2023, który został sporządzony zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przyjęty uchwałą nr XXII/151/2020 Rady Powiatu w Pułusku z dnia 30 grudnia 2020r.

Zarządzeniem nr 37/2023 Starosty Pułuskiego z dnia 10 sierpnia 2023r. wyznaczono Zespół do spraw opracowania Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Pułuskim na lata 2024 – 2026, którego zadaniem było przygotowanie Programu na kolejne 3 lata, będącego kontynuacją działań podjętych w obowiązującym dokumencie.

Celem głównym programu rozwoju pieczy zastępczej jest zapewnienie dzieciom pozbawionym należytej opieki rodzicielskiej miejsc pobytu w pieczy zastępczej oraz zabezpieczenie środków finansowych na ten cel. Cele szczegółowe obejmują; promocję rodzicielstwa zastępczego i rozwój nowych form pieczy zastępczej, wsparcie istniejących form pieczy zastępczej na terenie powiatu pułuskiego, w tym monitorowanie jakości sprawowanej opieki, kontynuację i rozwój świadczonych usług w zakresie realizacji zadań pieczy zastępczej, organizowanie pomocy dla osób usamodzielnianych oraz przygotowanie wychowanków do prawidłowego funkcjonowania w dorosłym życiu, podniesienie jakości usług świadczonych w zakresie wsparcia rodzin zastępczych.

2.2 Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej.

Zarządzeniem Nr 73/2011 Starosty Pułuskiego z dnia 24 października 2011r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułusku zostało wyznaczone do pełnienia funkcji organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu pułuskiego.

Do głównych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy:

- 1) prowadzenie naboru i kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych;

- 2) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz rodzinom zastępczym;
- 3) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, uwzględniając ich potrzeby;
- 4) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą poprzez przydzielenie koordynatora, w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- 5) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- 6) prowadzenie poradnictwa psychologicznego dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą;
- 7) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz dokonywanie ocen funkcjonowania rodzin zastępczych odnośnie pełnionej funkcji;
- 8) zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
- 9) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 10) prowadzenie sprawozdawczości z wykonywanych zadań.

2.3 Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo wychowawczych.

W roku sprawozdawczym do pieczy zastępczej na terenie powiatu pułtuskiego trafiło 22 dzieci, 4 małoletnich zmieniło formę pieczy zastępczej w której przebywało (2 dzieci z rodzinnego domu dziecka umieszczono w rodzinie zastępczej zawodowej, 1 dziecko z rodziny zastępczej niezawodowej umieszczono w rodzinie zastępczej spokrewnionej, 1 dziecko z rodziny zastępczej spokrewnionej umieszczono w rodzinnym domu dziecka), 2 pełnoletnich wychowanków opuściło pieczę zastępczą, z czego 1 realizuje indywidualny program usamodzielnienia, 12 małoletnich powróciło pod opiekę rodziców naturalnych, 1 małoletnia została przysposobiona. Na podstawie postanowienia wydanego w grudniu 2023r. nie udało się

umieścić w roku sprawozdawczym 1 małoletniego.

Wszystkie dzieci z terenu powiatu umieszczane były jedynie w rodzinnych formach pieczy zastępczej.

2.4 Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo - wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne oraz wspieranie procesu usamodzielnienia.

Na koniec roku sprawozdawczego proces usamodzielnienia poprzez kontynuowanie nauki realizowało 14 osób. W trakcie 2023 roku 1 pełnoletnia wychowanka, kontynuująca naukę, otrzymała pomoc na zagospodarowanie w kwocie 2 039 zł oraz 1 wychowanka zakończyła proces usamodzielniania otrzymując pomoc na zagospodarowanie w kwocie 2 039 zł i pomoc na usamodzielnienie w kwocie 4 486 zł.

Wydatki Powiatu Pułtuskiego związane pomocą finansową dla usamodzielnianych wychowanków na kontynuowanie nauki, według stanu na dzień 31 grudnia 2023r., wyniosły 113 594zł.

Ponadto oprócz standardowej pracy socjalnej z osobami usamodzielnianymi zorganizowano w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Pułtusku spotkanie szkoleniowe dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oraz osób realizujących program usamodzielnienia.

2.5 Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

W ramach realizacji zadań ustawowych w trybie ciągłym prowadzono procedury kwalifikacyjne dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, kierowano na szkolenia dla kandydatów oraz wydawano zaświadczenia kwalifikacyjne. Rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka zapewniono szkolenia mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji, udział w grupach wsparcia, zatrudniano osoby do pomocy w opiece nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. W ramach działalności własnej oraz przy współpracy z innymi podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny umożliwiono dostęp do wsparcia specjalistycznego realizowanego poprzez poradnictwo psychologiczne, prawne, pedagogiczne, rodzinne, terapeutyczne, korepetycje. Aktywna współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, sądami, kuratorami, poradnią psychologiczną – pedagogiczną, placówkami oświatowymi pozwoliła na skutecznie monitorowanie sytuacji dzieci, a także ich rodzin i na tej podstawie

podejmowanie odpowiednich działań. Prowadzono również pracę socjalną na rzecz pełnoletnich wychowanków oraz sposób realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia.

2.6 Zapewnienie rodzinom zastępczym opieki koordynatora pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach zatrudniało dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej łącznie na 1,5 etatu. Pod ich opieką w roku sprawozdawczym pozostawało łącznie 20 rodzin zastępczych oraz 1 rodzinny dom dziecka.

2.7 Sporządzanie sprawozdań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach na bieżąco prowadziło sprawozdawczość dotyczącą realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej i przekazywało jednostkom nadrzędnym za pomocą dedykowanego systemu teleinformatycznego.

2.8 Przyznawanie świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania dzieci przebywających w pieczy zastępczej i dla osób usamodzielnianych.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej/prowadzącym rodzinny dom dziecka na każde umieszczone dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania. Powiat, z terenu którego pochodzi dziecko przed umieszczeniem go w pieczy zastępczej, jest zobowiązany do pokrycia ww. kosztów. W stosunku do dzieci umieszczanych w innym powiecie zawiera się stosowne porozumienia między powiatami. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach na podstawie obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej wydaje decyzje rodzinom zastępczym i usamodzielniającym się wychowankom przyznające ww. świadczenia.

3. ZADANIA REALIZOWANE ZGODNIE Z USTAWĄ Z DNIA 27 SIERPNIĄ 1997 R. O REHABILITACJI ZAWODOWEJ ORAZ ZATRUDNIANIU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. Opracowywanie, zgodnych ze strategią rozwoju województwa, projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej.
2. Opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
3. Współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowywaniu i realizacji programów, o których mowa w pkt 2.
4. Opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa.
5. Współpraca z organami rentowymi w zakresie wnikającym z odrębnych przepisów;
6. Udostępnianie na potrzeby Pełnomocnika i samorządu województwa oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie uchwalonych przez radę powiatu programów, o których mowa w pkt 2 oraz rocznej informacji z ich realizacji.
7. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności;
8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób.
9. Dofinansowanie:
  - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
  - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
  - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
  - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
  - e) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
  - f) usług tłumacza migowego lub tłumacza przewodnika;
  - g) kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.
10. Udzielanie informacji o uprawnieniach przysługujących osobom niepełnosprawnym,
11. Zlecenie zadań zgodnie z art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

12. Realizacja innych zadań Powiatu Pułtuskiego przewidzianych w odrębnych przepisach.

3.1. REHABILITACJA SPOŁECZNA

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej na podstawie:

- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44);
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 926, ze zm.);
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 230, poz. 1694, z późn.zm.);
- rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz.U. 2004r. nr 63, poz. 587).

W **2023 roku** Powiat Pułtusi na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej otrzymał kwotę **2 581 360,00 zł** (z tego **632 520,00 zł** przeznaczone zostało na realizację zadań w ramach rehabilitacji społecznej przez PCPR, **1 622 280,00** na rehabilitację uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej, **326 560,00 zł** otrzymał Powiatowy Urząd Pracy na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie na zadania w ramach rehabilitacji społecznej wypłaciło dofinansowania na kwotę **632 520,00 zł**. Środki finansowe zostały wydatkowane na niżej wymienione zadania w następujących wysokościach:

Tab. 1

Dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym		
45 dorosłych osób niepełnosprawnych	kwota	69 948,00 zł
21 opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych	kwota	22 805,00 zł
14 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	kwota	22 624,00 zł
5 opiekunów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	kwota	5 390,00 zł
Ogółem		120 767,00 zł

W 2023 r. o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ubiegało się wraz z opiekunami **172 osoby**.

Tab.2

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny		
17 dorosłych osób niepełnosprawnych	kwota	34 686,68 zł
2 dzieci i młodzież niepełnosprawna	kwota	2 435,00 zł
Ogółem		37 139,68 zł

Tab.3

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze		
131 dorosłych osób niepełnosprawnych	kwota	233 589,57 zł
19 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	kwota	43 829,10 zł
Ogółem		277 418,67 zł

Tab. 4

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych		
likwidacja barier w komunikowaniu się	23 osoby na kwotę	67 944,05 zł
likwidacja barier architektonicznych	10 osób na kwotę	103 170,60 zł
likwidacja barier technicznych	9 osób na kwotę	26 194,65 zł
Ogółem		197 194,65 zł

3.2 WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

W Powiecie Pułuskim funkcjonują Warsztaty Terapii Zajęciowej w Świeszewie prowadzone przy Stowarzyszeniu Wsparcia Społecznego.

Roczny koszt rehabilitacji jednego uczestnika WTZ określany jest w rozporządzeniu w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym.

Koszty rehabilitacji finansowane są w 90 % ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, oraz w kwocie nie mniejszej niż 10 % ze środków samorządu powiatowego. W 2023 r. wysokość rocznych kosztów PFRON przypadających na jednego uczestnika wyniosła 29 496,00 zł, natomiast wysokość rocznych kosztów samorządu przypadających na jednego uczestnika wyniosła 3 277,33 zł

W Warsztatach Terapii Zajęciowej bierze udział 55 uczestników, których uczestnictwo oraz finansowanie jest w podpisanych porozumieniach między Powiatem Pułuskim, a powiatami, w których zamieszkują.

„Zajęcia Klubowe w WTZ”

Warsztat Terapii Zajęciowej w Świeszewie prowadzony przez Stowarzyszenie Wsparcia Społecznego otrzymał dofinansowanie w ramach programu „Zajęcia Klubowe w WTZ” finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na prowadzenie zajęć w „Klubie Absolwenta”. Okres realizacji programu trwa od 01.02.2023 r. do 31.01.2024 r. Kwota dofinansowania ze środków PFRON do zajęć wyniosła **185 400,00 zł**. W zajęciach klubowych w „Klubie Absolwenta” bierze udział 30 uczestników. Roczna kwota przypadająca na jednego uczestnika wynosiła 6 180,00 zł.

3.3 POWIATOWA SPOŁECZNA RADA DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Organem opiniującym i doradczym Starosty jest Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Skład Rady został określony zarządzeniem nr 30/2021 Starosty Pułuskiego z dnia 19 maja 2021r. w sprawie powołania Powiatowej Rady Społecznej do Spraw Osób Niepełnosprawnych Pułusku. W dniu 10 sierpnia 2023 r. zarządzeniem nr 34/2023 Starosty Pułuskiego dokonano zmian w składzie Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych w Pułusku w następujący sposób:

- Alicja Patalan – przewodnicząca;
- Robert Sowa – wiceprzewodniczący;
- Aldona Iniańska- sekretarz;
- Agnieszka Pierzynowska- członek;
- Paweł Brodzki – członek.

W 2023 roku odbyło się 5 posiedzeń w postaci konsultacji z członkami drogą elektroniczną, podczas których opiniowano i podejmowano decyzje dotyczące podziału i wykorzystania środków przyznanych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej dla powiatu pułuskiego z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, oraz wydano opinie dotyczące dofinansowania ze środków PFRON projektu w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” dla dwóch

placówek (Domu Pomocy Społecznej w Ołdakach oraz Warsztatu Terapii Zajęciowej w Świeszewie) dotyczących likwidacji barier transportowych- zakup pojazdu służącego m. in w pełniejszym udziale w życiu kulturalnym i integracji ze społecznością lokalną, wyjazdów integracyjnych oraz zawodach sportowych.

W **2023 roku** członkowie Rady za pośrednictwem poczty elektronicznej zaopiniowali i podejmowali decyzje dotyczące następujących spraw:

21 lutego: Członkowie Powiatowej Społecznej Rady pozytywnie zaopiniowali wniosek o dofinansowanie ze środków PFRON projektu w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III - obszar D-likwidacja barier transportowych.

10 marca: Członkowie Powiatowej Społecznej Rady pozytywnie zaopiniowali podział środków PFRON na 2023r. dla powiatu pułtuskiego na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz działalności warsztatów terapii zajęciowej. Pozytywnie zaopiniowano również projekt Uchwały w sprawie zadań finansowych w 2023 r. ze środków PFRON.

19 czerwca: Członkowie Powiatowej Społecznej Rady pozytywnie zaopiniowali zmiany w planie finansowym PFRON oraz podziale środków na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz działalności warsztatów terapii zajęciowej. Pozytywnie zaopiniowano również projekt Uchwały w sprawie zadań finansowych w 2023 r. ze środków PFRON.

13 września: Członkowie Powiatowej Społecznej Rady pozytywnie zaopiniowali zmiany w planie finansowym PFRON oraz podziale środków na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz działalności warsztatów terapii zajęciowej. Pozytywnie zaopiniowano również projekt Uchwały w sprawie zadań finansowych w 2023 r. ze środków PFRON.

12 października: Członkowie Powiatowej Społecznej Rady pozytywnie zaopiniowali zmiany w planie finansowym PFRON oraz podziale środków na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz działalności warsztatów terapii zajęciowej. Pozytywnie zaopiniowano również projekt Uchwały w sprawie zadań finansowych w 2023 r. ze środków PFRON.

13 listopada: Członkowie Powiatowej Społecznej Rady pozytywnie zaopiniowali zmiany w planie finansowym PFRON oraz podziale środków na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz działalności warsztatów terapii zajęciowej. Pozytywnie

zaopiniowano również projekt Uchwały w sprawie zadań finansowych w 2023 r. ze środków PFRON.

3.4 POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności został powołany Zarządzenia Nr 1/2000 z dnia 10 stycznia 2001r. Starosty Powiatu Pułtuskiego. Zespół realizuje zadania z zakresu administracji rządowej działając przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku. Obszarem działania Zespołu jest Powiat Pułtuski.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności jest jednostką merytorycznie samodzielną. Obsługę administracyjno-finansową i kadrową prowadzi Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku.

Wydatki pokrywane są ze środków finansowych budżetu Państwa.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydaje:

- orzeczenia o niepełnosprawności dla osób, które nie ukończyły 16 roku życia,
- orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób, które ukończyły 16 rok życia,
- orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy.

W skład Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wchodzi:

przewodniczący, sekretarz, lekarze, psycholodzy, pedagodzy, doradcy zawodowi, pracownicy socjalni.

W 2023 r. odbyło się 110 posiedzeń Zespołu (oddzielnie dla dzieci i dorosłych), średnio 5 razy w miesiącu, podczas których rozpatrywanych było od 15 do 25 spraw.

Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób po 16 roku życia - 855,

w tym :

- lekki stopień niepełnosprawności – 97,
- umiarkowany stopień niepełnosprawności – 455,
- znaczny stopień niepełnosprawności – 279,
- niezaliczenie – 8 osób,
- orzeczenia o odmowie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności - 16.

Liczba wydanych orzeczeń dla osób do 16 roku życia – 124, w tym:

- zaliczenie dzieci do osób niepełnosprawnych – 114,
- nie zaliczeniu dzieci do osób niepełnosprawnych - 10,
- o odmowie ustalenia niepełnosprawności - 0.

Od wydanych przez Powiatowy Zespół orzeczeń o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wniesiono 74 odwołania do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, w tym:

- 56, od wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności,
- 18, od wydanych orzeczeń o niepełnosprawności.

Legitymacja osoby niepełnosprawnej

Orzeczenie o przyznaniu któregoś ze stopni niepełnosprawności jest podstawą do korzystania z ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym. Potwierdzeniem posiadania orzeczenia jest legitymacja osoby niepełnosprawnej. Legitymacje osoby niepełnosprawnej wydawane są wyłącznie na podstawie prawomocnego orzeczenia o niepełnosprawności.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydał 230 legitymacji osoby niepełnosprawnej, 214 dla osoby dorosłej oraz 16 legitymacji dla dziecka.

Karty parkingowe

Karta Parkingowa to jedyny dokument uprawniający osoby z niepełnosprawnością do parkowania na „kopertach”. Jest wydawana na osobę (nie na samochód) lub placówkę. Zgodnie

z ustawą z 20 czerwca 1997r.– Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2022r., poz. 988) imienną kartę parkingową można otrzymać tylko na podstawie orzeczeń wydanych przez Powiatowe Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Osoba prywatna otrzymuje kartę parkingową na czas ważności orzeczenia, ale nie dłużej niż na 5 lat.

Kartę parkingową może uzyskać także placówka zajmująca się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób z niepełnosprawnością, mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Placówka może otrzymać kartę parkingową na 3 lata pod warunkiem, że samochód jest własnością placówki.

Kartę parkingową wydaje przewodniczący Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Wydano: 247 kart parkingowych dla osoby dorosłej i dla dziecka na wniosek rodzica/opiekuna dziecka, 1 karta parkingowa dla placówek.

3.5 PROGRAMY REALIZOWANE PRZEZ PCPR ZE ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH (PFRON)

1. „Program wyrównywania różnic między regionami III”

W 2023 roku w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” zawarto jedną umowę dofinansowania pomiędzy Powiatem Pułtuskim, a Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Umowa obejmowała projekt:

1. Likwidacja barier transportowych. Zakup samochodu typu mikrobus, przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym na wózkach inwalidzkich z przeznaczeniem dla Warsztatów Terapii Zajęciowej w Świeszewie. – **Obszar D – kwota dofinansowania 135 000,00 zł.** Umowa zostanie rozliczona do kwietnia 2024 r.

2. Pilotażowy program „Aktywny samorząd”

W 2023 roku w ramach programu „Aktywny samorząd” zrealizowano formy wsparcia w następujących obszarach:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

- 1) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
  - Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- 2) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym:
  - Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania;
  - Zadanie 3: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania;
  - Zadanie 4: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania;
- 3) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
  - Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
  - Zadanie 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,

- Zadanie 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.

4) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej;

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku w 2023 roku wpłynęło ogółem 58 wniosków o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach poszczególnych obszarów programu „Aktywny Samorząd”, na łączną kwotę 538 021,40 zł. 53 wnioski zostały pozytywnie ocenione pod względem formalnym.

Wnioski złożone w Module I programu po pozytywnej ocenie formalnej przeszły ocenę merytoryczną. Na podstawie przeprowadzonej oceny merytorycznej sporządzona została lista rankingowa osób ubiegających się o dofinansowanie. Pozycja na liście rankingowej uzależniona była od liczby uzyskanych punktów i decydowała o kolejności przyznawania dofinansowań.

Ostatecznie podpisano **53 umowy** dofinansowania **na łączną kwotę 403 566,75 zł**, w tym:

1. Moduł I - 19 umów dofinansowania na łączną kwotę 250 049,00 zł

- 1) Obszar A/Zadanie 1 – 2 umowy na kwotę - 9 732,00 zł
- 2) Obszar B/Zadanie 1 – 4 umowy na kwotę - 26 349,00 zł
- 3) Obszar B/Zadanie 3 – 2 umowy na kwotę - 16 784,00 zł
- 4) Obszar B/Zadanie 4 – 2 umowy na kwotę - 12 000,00 zł
- 5) Obszar C/Zadanie 1 – 2 umowy na kwotę - 35 200,00 zł
- 6) Obszar C/Zadanie 3 – 2 umowy na kwotę - 130 000,00 zł
- 7) Obszar C/Zadanie 5 – 2 umowy na kwotę - 16 500,00 zł
- 8) Obszar D – 3 umowy na kwotę - 3 484,00 zł

2. Moduł II - 34 umowy na kwotę - 153 517,75 zł

Całkowite wydatkowanie środków z Modułu II nastąpi w I kwartale 2024r., a rozliczenie programu nastąpi do 15 kwietnia 2024 r.

W 2023 r. pracownicy PCPR przeprowadzili także 15 kontroli w zakresie prawidłowości realizacji umów dofinansowania ze środków PFRON w ramach programu „Aktywny samorząd”, zawartych w 2022 r. Kontrolą objęto:

- 1 umowę dofinansowania pomocy w uzyskaniu prawa jazdy,
- 1 umowę dofinansowania do zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- 1 umowę dofinansowania zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

- 3 umowy dofinansowania pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej,
- 9 umów dofinansowania pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

4. INNE PROGRAMY REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W PUŁTUSKU

4.1 Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Pułtuskim na lata 2021-2023

Uchwałą Nr XXII/151/2020 Rady Powiatu w Pułtuskim z dnia 30.12.2021 r. został zatwierdzony Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Pułtuskim na lata 2021-2023. Szczegółowy zakres realizacji programu został umieszczony w rocznym sprawozdaniu, który stanowi załącznik nr 1 do rocznego sprawozdania Dyrektora z działalności merytorycznej PCPR w Pułtuskim za rok 2023.

4.2 Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Pułtuskim na lata 2021-2025.

W roku 2021, zgodnie z uchwałą Nr XXII/150/2020 Rady Powiatu Pułtuskiego z dnia 30 grudnia 2020r., został przyjęty Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Pułtuskim na lata 2021-2025. Szczegółowy zakres realizacji programu określony został w sprawozdaniu z jego realizacji, który stanowi załącznik nr 2 do rocznego sprawozdania Dyrektora z działalności merytorycznej PCPR w Pułtuskim za rok 2023.

4.3 Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Pułtuskim na lata 2023-2030

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Pułtuskim na lata 2023-2030, przyjęty do realizacji przez Radę Powiatu Pułtuskiego, uchwałą Nr L/298/2023 z dnia 22 lutego 2023r. Szczegóły realizacji programu oraz zrealizowane przedsięwzięcia zostały umieszczone w rocznym sprawozdaniu, który stanowi załącznik nr 3 do rocznego sprawozdania Dyrektora z działalności merytorycznej PCPR w Pułtuskim za rok 2023.

II. ZATRUDNIENIE

Na koniec 2023 roku w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności zatrudnionych było 21 pracowników (w tym 1 pracownik przebywający na długotrwałym urlopie bezpłatnym).

PCPR kieruje Dyrektor posiadający wymaganą specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej, zgodnie z art. 122 ust.1 ustawy o pomocy społecznej.

Zadania PCPR wykonuje następująca kadra pracowników:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pultusku

L.p.	Stanowisko	etat
1.	Dyrektor	1
2.	Główny księgowy	1
3.	Kierownik działu pomocy społecznej	1
4.	Inspektor	2
5.	Samodzielny referent	1
6.	Starszy referent	1
7.	Referent	4
8.	Pracownik socjalny	1
9.	Starszy pracownik socjalny	1
10.	Młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	1
11.	Starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	0,5
12.	Pomoc administracyjna	1
13.	Sprzątaczką	0,75

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Pultusku

L.p.	stanowisko	etat
1.	Przewodniczący Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	0,5
2.	Sekretarz Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	1
3.	Inspektor	1

Wykształcenie kadry PCPR i PZOoN:

Wykształcenie kadr	Wykształcenie wyższe magisterskie	Wykształcenie wyższe licencjackie	Wykształcenie średnie	Wykształcenie podstawowe
PCPR	15	1	1	1
PZOoN	3	0	0	0

III. SZKOLENIA

Pracownicy PCPR i PZOoN posiadają stosowne uprawnienia i kwalifikacje do wykonywania czynności na danym stanowisku pracy. Należy podkreślić, że pracownicy systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach, kursach, konferencjach, spotkaniach związanych z bieżącą działalnością jednostki. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku w 2023 r. wzięli udział w następujących szkoleniach:

Lp.	Temat szkolenia	Stanowiska pracowników
1.	<p>Szkolenia z zakresu funkcjonowania DPS oraz związane z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych</p> <p>1. Spotkanie prowadzone przez Pana Marcina Lewińskiego z MCPS, tematyka dyskusji obejmowała wprowadzenie do problematyki deinstytucjonalizacji oraz tworzenie i znaczenie lokalnego planu deinstytucjonalizacji.</p>	Ad.1 - dyrektor, kierownik działu pomocy społecznej wraz z pracownikami
2.	<p>Szkolenia z zakresu pieczy zastępczej:</p> <p>1. Wideokonferencja z powiatowymi centrami pomocy rodzinie nt. rozwoju systemu pieczy na Mazowszu;</p> <p>2. Szkolenie „Odebranie dziecka z rodziny – procedura i współdziałanie”;</p> <p>3. Ogólnopolska konferencja „Rodzicielstwo zastępcze – wyzwania i sukcesy”;</p> <p>4. Piecza zastępcza – elektronizacja postępowań administracyjnych w 2023 r. Obowiązki organów administracji i stron postępowań administracyjnych prowadzonych na gruncie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;</p>	Ad. 1- dyrektor Ad. 2 - dyrektor, referent, pracownik socjalny, młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej Ad. 3 – kierownik działu pomocy społecznej Ad. 4 – pracownik socjalny Ad.5 – dyrektor, pracownik socjalny

	5. Udział w konferencji dotyczące Przeciwdziałania Przemocy Domowej.	
3.	<p>Szkolenia z zakresu administracji, księgowości i kadr:</p> <p>1. Szkolenie on-line Zamówienia Publiczne do 130 tys. zł. Zmiany od 10.11.2022r. Sprawozdanie roczne.</p> <p>2. Szkolenie on-line „Zasady prowadzenia administracyjnego, terminy doręczenia, wszczęcia postępowania oraz najczęstsze problemy z nimi związane, orzecznictwo sądów”;</p> <p>3. Naliczanie wynagrodzeń w praktyce w świetle zmian – 2-dniowe szkolenie;</p> <p>4. Związek Powiatów Polskich, uczestnictwo w szkoleniu E-doręczenia;</p> <p>5. Rewolucyjne zmiany w zasiłkach obowiązujące od 26 kwietnia 2023 roku „Świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa”;</p> <p>6. Szkolenie online Program Płatnik ZUS 2023 od podstaw na przykładach w praktyce;</p> <p>7. Szkolenie on-line „Pracownik na zwolnieniu lekarskim – jak prawidłowo wyliczyć krok po kroku świadczenia ZUS w razie choroby i macierzyństwa z uwzględnieniem najnowszych zmian”;</p> <p>8. Szkolenie „PIT-11, PIT-4R i PIT-8AR za 2023r. przygotowanie rocznych deklaracji podatkowych.</p>	<p>Ad. 1- samodzielny referent Ad. 2 – pracownik socjalny, referent, młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, kierownik działu pomocy społecznej, Ad. 3 – samodzielny referent Ad. 4 – pomoc administracyjna Ad.5 – samodzielny referent</p> <p>Ad. 6 – samodzielny referent Ad. 7 – samodzielny referent Ad.8 – samodzielny referent</p>

Liczba szkoleń ogółem: 14

Od stycznia do końca grudnia 2023 r. odbyło się 6 spotkań Dyrektora PCPR ze wszystkimi pracownikami w celu omówienia bieżących zadań oraz wdrażania procedur mających na celu usprawnienie pracy.

IV. BILANS POTRZEB

W celu realizacji zadań realizowanych przez PCPR konieczne jest:

I. Zabezpieczenie środków finansowych na prawidłowe funkcjonowanie PCPR, w tym:

1. Zabezpieczenie środków finansowych na podniesienie wynagrodzeń dla pracowników Centrum oraz zwiększenie kadry w związku z realizacją wielu zadań statutowych jednostki oraz

zobowiązań wynikających z zatrudnienia osób w ramach stażu, prac interwencyjnych lub robót publicznych;

2. Zwiększenie środków finansowych na zatrudnienie i zwiększenie wynagrodzenia dla kadry do realizacji zadań związanych z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawie o przemocy domowej.

3. Zabezpieczenie środków finansowych związanych z realizacją zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

II. W zakresie dostosowania pomieszczeń na potrzeby Centrum min:

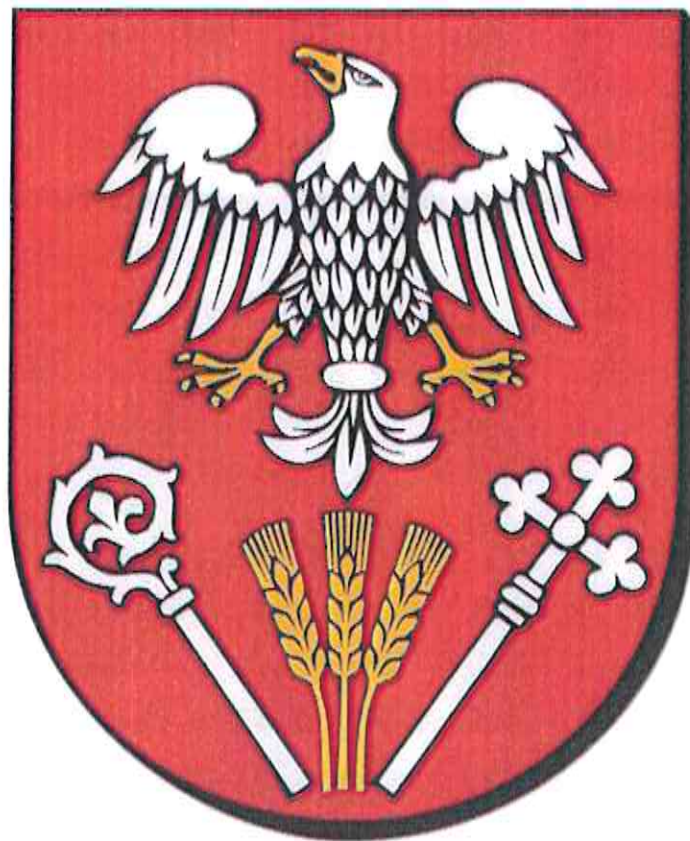
- wyposażenie pomieszczeń biurowych w odpowiedni, nowoczesny sprzęt komputerowy,
- przeprowadzenie remontu pomieszczeń sanitarnych znajdujących się na 2 piętrze budynku,
- przeprowadzenie remontu klatki schodowej oraz korytarza na 2 piętrze budynku.

III. W zakresie szkolenia i doskonalenia zawodowego kadry pomocy społecznej:

- organizacja szkoleń, konferencji i spotkań informacyjnych;
- doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Putnie
mgr Alicja Patalan

Załącznik nr 1
do sprawozdania Dyrektora
z działalności merytorycznej PCPR
w Pułtusku za rok 2023

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY
ZASTĘPCZEJ W POWIECIE PUTŁUSKIM
NA LATA 2021 - 2023**

ZA 2023 ROK

Pultusk, marzec 2024r.

Wprowadzenie

W roku sprawozdawczym 2023 obowiązywał Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Pułuskim na lata 2021 – 2023, sporządzony zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przyjęty uchwałą nr XXII/151/2020 Rady Powiatu w Pułusku z dnia 30 grudnia 2020r. Wyznacza on kierunki rozwoju pieczy zastępczej w powiecie pułuskim. Zgodnie z jego założeniami opisane zostały priorytety z zakresu prowadzonych działań na rzecz rozwoju pieczy zastępczej. Nadrzędnym celem Programu jest objęcie wsparciem, opieką i wychowaniem w formie pieczy zastępczej dzieci z terenu powiatu pułuskiego pozbawionych opieki rodziców naturalnych. Cel ten jest realizowany w systemie bieżącym poprzez wykonywanie działań stanowiących zadania własne powiatu.

Na mocy zarządzenia nr 73/2011 Starosty Pułuskiego z dnia 24 października 2011r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułusku, zgodnie z art. 76 ust. 1 cyt. ustawy, zostało wyznaczone do pełnienia funkcji organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dla małoletnich pochodzących z terenu powiatu pułuskiego, funkcjonujących tu rodzinnych form pieczy zastępczej oraz pełnoletnich wychowanków realizujących indywidualne programy usamodzielnienia.

W zakresie rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułusku przy pomocy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej podejmowało działania w oparciu o założone w Programie cele, kierunki i sposoby realizacji.

A. Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu pultuskiego

1) Organizacja rodzinnej pieczy zastępczej, funkcjonowanie Zespołu ds. Pieczy Zastępczej, zatrudnianie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej

W roku sprawozdawczym 2023 systematycznie realizowano działania zmierzające do wsparcia rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego dzieci i pełnoletnich wychowanków przebywających w pieczy zastępczej, a także monitorowano proces usamodzielniania dorosłych wychowanków pieczy zastępczej. Dążono do zaangażowania dzieci do bezpośredniej współpracy z koordynatorami pieczy zastępczej, jak również objęcia ich specjalistycznym wsparciem, w tym psychologa i pedagoga, którzy współpracują z Zespołem i zatrudnieni są na umowę zlecenie w tut. Centrum.

Według stanu na 31 grudnia 2023r. w Zespole ds. Pieczy Zastępczej pracowało dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, łącznie na 1,5 etatu. Ponadto w składzie Zespołu pracowali pracownicy socjalni, psycholog i pedagog. Pod opieką koordynatorów na koniec roku sprawozdawczego pozostawało łącznie 20 rodzin zastępczych oraz 1 rodzinny dom dziecka. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w stosunku do pozostałych 19 rodzin wykonywał pracownik socjalny.

W 2023r. odbyło się łącznie 42 posiedzenia Zespołu ds. Pieczy Zastępczej podczas których dokonywano:

- oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej - łącznie 111 ocen, sporządzane co najmniej raz na 6 miesięcy w przypadku dzieci powyżej 3 r.ż. lub co najmniej raz na 3 miesiące w przypadku dzieci do 3 r.ż., informowano na bieżąco właściwe Sądy o całości sytuacji osobistej dzieci oraz o ustaleniach w sprawie dzieci, podejmowanych na posiedzeniach Zespołu;

- oceny zasadności pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, pod kątem możliwości powrotu do rodziny naturalnej, na podstawie art. 47 ust. 6 i 7, w stosunku do 12 małoletnich wnioskowano o uregulowanie sytuacji prawnej dziecka;

- sporządzano oceny rodzin zastępczych pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy – 13 pozytywnych i 1 negatywną;

- oceny kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, Zespół ds. Pieczy Zastępczej prowadził 6 procedur kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej w stosunku do 8 osób. W stosunku do 5 procedura zakończyła się pozytywną opinią Organizatora co do możliwości pełnienia tej funkcji, 1 była negatywna. Na mocy postanowień właściwego Sądu utworzone zostały 2 rodziny zastępcze spokrewnione. W przypadku 2 rodzin zastępczych niezawodowych wydano 2 opinie Organizatora negatywne oraz 6 pozytywnych.

- analizy sytuacji rodziców naturalnych pod kątem zgody na urlopowanie małoletnich dzieci przez rodziców bądź inne bliskie osoby, w oparciu o indywidualne potrzeby dzieci dotyczące utrzymywania więzi rodzinnych;

- omawiano sytuację rodzin zastępczych oraz dzieci niezwiązanych z okresową oceną, skierowano 1 wniosek o zastosowanie środka wychowawczego w postaci skierowania wychowanka do młodzieżowego ośrodka wychowawczego;

- wydawano opinie w sprawie przyznawania świadczeń pieniężnych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na podstawie zarządzenia nr 63/2021 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach z dnia 18 października 2021r. w sprawie zasad przyznawania świadczeń pieniężnych wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w prawach m.in. dofinansowania do wypoczynku dzieci, pokrycia kosztów w związku z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na sprawowanie opieki, przyznania środków na utrzymanie lokalu mieszkalnego.

O ustaleniach podejmowanych na posiedzeniach Zespołu dotyczących zasadności dalszego pobytu małoletnich w pieczy zastępczej informowano na bieżąco właściwe Sądy oraz ośrodki adopcyjne odpowiedzialne za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 16 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej zgłaszał do Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego Oddział Zamiejscowy w Ciechanowie informacje o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną.

W roku sprawozdawczym do ośrodka adopcyjnego zgłoszono 4 dzieci. Organizator nie wnioskował o wszczęcie poszukiwań rodziny przyspasabiającej dla wszystkich zgłoszonych dzieci z uwagi na wiek oraz więzi łączące je z rodzicami zastępczymi.

Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, w tym z asystentami rodziny oraz innymi podmiotami realizującymi zadanie związane ze wspieraniem pieczy zastępczej

Zespół ds. Pieczy Zastępczej w 2023r. w ramach bieżącej realizacji zadań ustawowych współpracował z pracownikami ośrodków pomocy społecznej, w szczególności z pracownikami socjalnymi i asystentami rodzin, ale także z nauczycielami i wychowawcami, pedagogami szkolnymi, kuratorami zawodowymi i społecznymi, policją oraz innymi osobami, których działania były związane z funkcjonowaniem rodzin zastępczych i przebywających pod ich opieką dzieci.

Sytuacja rodziców naturalnych dzieci przebywających w pieczy zastępczej monitorowana była we współpracy z właściwymi ośrodkami pomocy społecznej, a uzyskane informacje posłużyły do oceny całokształtu sytuacji osobistej dzieci, z uwzględnieniem możliwości pracy z rodziną naturalną na rzecz powrotu dziecka oraz ustalenia ewentualnych kontaktów rodziców naturalnych z ich dziećmi. W roku sprawozdawczym Organizator w odpowiedzi na wnioski rodziców naturalnych wyraził zgodę na 40 urlopowaniań małoletnich.

2) Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

W roku sprawozdawczym 2023, według stanu na dzień 31 grudnia, w powiecie pultuskim funkcjonowało 39 rodzin zastępczych oraz 1 rodzinny dom dziecka, w których łącznie przebywało 56 dzieci oraz 12 pełnoletnich wychowanków tj. 22 rodziny zastępcze spokrewnione, w których przebywało 31 dzieci (w tym 5 pełnoletnich wychowanków), 15 rodzin zastępczych niezawodowych pod opieką których pozostawało 18 dzieci (w tym 4 pełnoletnich wychowanków), 2 rodziny zawodowe, w których przebywało 12 dzieci (w tym 2 pełnoletnich wychowanków) oraz 1 rodzinny dom dziecka, gdzie przebywało 7 dzieci (w tym 1 pełnoletni wychowanek). Liczba osób usamodzielnianych realizujących Indywidualny Program Usamodzielnienia wynosiła 14.

Tabela poniżej przedstawia liczbę poszczególnych typów rodzinnej pieczy zastępczej funkcjonującej na terenie powiatu pułtuskiego z wyszczególnieniem tych rodzin, które powstały w 2023r. oraz tych, które zostały rozwiązane.

Rodziny zastępcze	Liczba rodzin na dzień 31.12.2023r.	Rodziny powstałe w 2023r.	Rodziny rozwiązane w 2023r.
Spokrewnione	22	2	1
Niezawodowe	15	5	4
Zawodowe	2	0	0
Rodzinne domy dziecka	1	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Pułtusk.

W roku sprawozdawczym dzieci z terenu powiatu pułtuskiego umieszczane były w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Na terenie powiatu pułtuskiego nie funkcjonują instytucjonalne formy pieczy zastępczej.

W 2023r. nie zawarto żadnej umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej ze względu na brak kandydatów do pełnienia tej funkcji. Nie zostało zrealizowane założenie określone w Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 dotyczące utworzenia rodziny zastępczej zawodowej w ramach limitu zakładanych rodzin zastępczych.

Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu pułtuskiego w 2023r.

Rodzina zastępcza	Liczba dzieci na dzień 31.12.2023r.	Liczba dzieci umieszczonych w 2023r.	Liczba dzieci, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą
Spokrewniona	31 (w tym 5 pełnoletnich wychowanków)	3	1 (zmiana formy opieki zastępczej)
Niezawodowa	18 (w tym 4 pełnoletnich wychowanków)	8	6 (1 - zmiana formy opieki zastępczej; 1- opuszczenie rodziny zastępczej; 4 – powrót pod opiekę rodziców naturalnych)
Zawodowa	12 (w tym 2 pełnoletnich wychowanków)	3	2 (1 – zmiana rodziny zastępczej w innym powiecie; 1 – adopcja)
Rodzinny dom dziecka	7 (w tym 1 pełnoletni wychowanek)	12	11 (8 – powrót pod opiekę rodziców naturalnych; 1 – opuszczenie pieczy zastępczej; 2 – zmiana formy opieki zastępczej)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Pułtusk.

Od lat w spokrewnionych rodzinach zastępczych utrzymuje się największa liczba umieszczonych dzieci i stanowi ok. 45% podopiecznych przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu pułtuskiego.

Poniżej przedstawiono zestawienie wychowanków pieczy zastępczej z podziałem na ich wiek i formę pieczy, w której przebywają na terenie powiatu pułtuskiego wg stanu na 31.12.2023r.:

Rodzina	Łącznie	poniżej roku	od 1 do 3 lat	od 4 do 6 lat	od 7 do 13 lat	od 14 do 17 lat	od 18 do 24 lat
Spokrewniona	31	0	1	2	16	7	5
Niezawodowa	18	0	0	1	5	8	4
Zawodowa	12	2	2	2	1	3	2
Rodzinny dom dziecka	7	0	1	0	3	2	1
Razem	68	2	4	5	25	20	12

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Pułtusk.

Dokonując podsumowania wieku dzieci przebywających we wszystkich formach rodzinnej pieczy zastępczej należy stwierdzić, że ok. 65% wychowanków mieści się w przedziale od 7 do 17 lat, tj. odpowiednio 36% w wieku 7-13 lat i 29% w wieku 14-17 lat. Analiza tych danych wskazuje nam na możliwy znaczny wzrost osób usamodzielniających się w najbliższych latach.

3) Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym przez wspieranie procesu usamodzielnienia

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk wspierają wychowanków w procesie usamodzielniania. Dokonują aktualizacji celów do realizacji w Indywidualnych Planach Usamodzielnienia. Pracownicy systematycznie mobilizują ich do kontynuowania nauki poprzez analizę ścieżki edukacyjnej i zawodowej, dokonują weryfikacji aktualnego zaświadczenia ze szkoły potwierdzającego kontynuowanie nauki, prowadzą rozmowy wspierające, jak również udzielają pomocy w wyborze najkorzystniejszych rozwiązań w zakresie usamodzielnienia, bądź zagospodarowania.

Na koniec roku sprawozdawczego proces usamodzielnienia poprzez kontynuowanie nauki realizowało 14 osób. W trakcie 2023 roku 1 pełnoletnia wychowanka, kontynuująca naukę, otrzymała pomoc na zagospodarowanie w kwocie 2 039 zł oraz 1 wychowanka zakończyła

proces usamodzielniania otrzymując pomoc na zagospodarowanie w kwocie 2 039 zł i pomoc na usamodzielnienie w kwocie 4 486 zł.

Poniższa tabela przedstawia liczbę udzielonych świadczeń, ich rodzaj oraz wydatki dla usamodzielnianych wychowanków według stanu na dzień 31 grudnia 2023r., z podziałem na typy rodzin zastępczych, które opuścili:

Typ rodzin	Pomoc dla osoby usamodzielnianej, z tego:					
	Liczba świadczeń	na kontynuowanie nauki	Liczba świadczeń	na usamodzielnienie	Liczba świadczeń	na zagospodarowanie
Usamodzielniani z rodzin zastępczych spokrewnionych	85	54 617,00 zł	1	4 486,00 zł	1	2 039,00zł
Usamodzielniani z rodzin zastępczych niezawodowych	52	33 692,00 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł
Usamodzielniani z rodzin zastępczych zawodowych	0	0,00 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł
Usamodzielniani z rodzinnego domu dziecka	39	25 285,00 zł	0	0,00 zł	1	2 039,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Pułtusku.

We wrześniu 2023 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Pułtusku zorganizowało spotkanie informacyjno – szkoleniowe dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oraz osób realizujących program usamodzielnienia.

4) Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych

W okresie sprawozdawczym, zgodnie z założeniami Programu, podejmowano działania mające na celu stwarzanie warunków do powstawania nowych rodzin zastępczych i rodzin pomocowych. W trybie ciągłym na terenie tut. Centrum, na stronie internetowej oraz Facebooku umieszczane były informacje zachęcające osoby do tworzenia rodzin zastępczych.

Również z okazji XXVI Dni Mateusza w dniu 17 września 2023r. na rynku miejskim propagowano idee dotyczące rodzicielstwa zastępczego, poszukiwania kandydatów do pełnienia tej funkcji. Osoby odwiedzające stanowisko PCPR miały możliwość zasięgnięcia informacji dotyczących pieczy zastępczej, m.in. procedury kwalifikacyjnej, otrzymywanego wsparcia zarówno merytorycznego jak i finansowego.

Uwzględniając sytuację ekonomiczną w kraju, rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu pułtuskiego, otrzymały podwyżki wypłacanego wynagrodzenia. W ciągu roku sprawozdawczego, za aprobatą Zarządu Powiatu w Pułtusku, wynagrodzenia te wzrosły odpowiednio; dla rodzin zastępczych zawodowych od 1 100 do 1 600 zł, dla prowadzących rodzinny dom dziecka o 1 300 zł.

W roku sprawozdawczym podjęto również ważne działania na rzecz rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnego domu dziecka poprzez zatrudnienie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Konieczność zatrudnienia tych osób wynikała z powodu znacznej liczby przebywających tam dzieci. Wydatki w ciągu roku 2023 związane z tym zadaniem, tj. zatrudnieniem 4 osób, wyniosły 42 084 zł i były wyższe o 31 535 zł w porównaniu do roku poprzedniego.

5) Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego

W roku sprawozdawczym podejmowano działania mające na celu wzmocnienie kompetencji wychowawczych osób sprawujących pieczę zastępczą. Poprzez szkolenia podnoszono wiedzę i umiejętności osób pełniących funkcję rodziny zastępczej.

W 2023r. organizator rodzinnej pieczy zastępczej zorganizował dwa szkolenia mające na celu podniesienie kwalifikacji rodzin zastępczych/prowadzących rodzinny dom dziecka. W pierwszym półroczu: pt. „Wsparcie psychologiczne i doskonalenie umiejętności wychowawczych rodziców zastępczych w opiece nad dziećmi ze szczególnym uwzględnieniem zaburzeń emocjonalnych i zachowania” (udział w nim wzięło 18 rodzin zastępczych - łącznie 18 osób).

W drugim półroczu: pt. „Wpływ rówieśników na podejmowanie zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież” (udział w nim wzięło 15 opiekunów z rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych).

Szkolenia zorganizowane zostały w ramach bezpłatnej współpracy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Pułtuskach oraz Fundacją Kultury i Sztuki Art – Heart.

6) Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania specjalistycznego poradnictwa oraz grup wsparcia

W roku sprawozdawczym tut. Centrum oferowało bezpłatne wsparcie w postaci możliwości skorzystania z konsultacji ze specjalistami tj. prawnikiem, pedagogiem, psychologiem oraz poradnictwo rodzinne w ramach poradnictwa specjalistycznego. Rodziny zastępcze korzystały z powyższego poradnictwa stosownie do swoich bieżących potrzeb. Ponadto w roku 2023r. odbyło się 5 grup wsparcia.

Ponadto tut. Centrum rozpoczęło współpracę z Fundacją Kultury i Sztuki „Art – Heart”. Rodziny zastępcze dodatkowo korzystały z bogatej oferty wsparcia specjalistycznego, tj. psychologa, pedagoga, seksuologa, dietetyka, korepetycji z matematyki czy warsztatów.

W celu wsparcia i integracji osób sprawujących pieczę zastępczą oraz pozostających pod ich opieką dzieci zorganizowano następujące przedsięwzięcia:

- Bal Karnawałowy dla dzieci z pieczy zastępczej przy współudziale Centrum Opiekuńczo Mieszkalnego w Pułtuskach. Udział w nim wzięło 9 rodzin zastępczych, tj. 10 rodziców zastępczych oraz 15 dzieci.

- „Warsztaty Wielkanocne”. Dzieci wykonywały ozdoby wielkanocne, zorganizowano poczęstunek i upominki. W spotkaniu wzięło udział 5 rodzin zastępczych i 8 dzieci.

- Dzień Rodzicielstwa Zastępczego pod patronatem Starostwa Powiatowego w Pułtuskach. Udział w nim wzięło 14 rodzin zastępczych oraz 20 dzieci oraz przedstawiciele szkół podstawowych wraz z uczniami. Podczas uroczystości nastąpiło rozstrzygnięcie konkursu plastycznego zasięgu powiatowym pt. „Rodzina kredkami malowana”, promująca ideę rozwoju rodzicielstwa zastępczego.

- „Pożegnanie wakacji” – plenerowa, otwarta impreza integracyjna dla rodzin zastępczych, z udziałem rodzin z dziećmi ze środowiska lokalnego. Celem imprezy była promocja rodzicielstwa zastępczego. W zabawie wzięło udział 21 rodzin zastępczych wraz z 40 dziećmi oraz okoliczni mieszkańcy.

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach wzięło udział w prezentacji pułtuskich zakładów pracy w ramach obchodów XXVI Dni Patrona Pułtusk Św. Mateusza. Wydarzenie to było okazją do przedstawienia mieszkańcom Pułtusk i okolic oferty PCPR w tym propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego.

- Pracownicy tut. Centrum wspólnie z rodzinami zastępczymi odbyli wędrowkę po Integracyjnej ścieżce przyrodniczo – dydaktycznej przy Nadleśnictwie Pułtusk.

- Kontynuacją wycieczki po Integracyjnej ścieżce przyrodniczo – dydaktycznej „Nasz Las” przy Nadleśnictwie Pułtusk było ogłoszenie konkursu plastycznego dla dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu pułtuskiego pt. „Liściaste zwierzaki”.

- „Andrzejki” dla dzieci oraz ich rodzin zastępczych. Podczas uroczystości rozstrzygnięty został konkurs plastyczny pn. „Liściaste zwierzaki”. Przyznane zostały nagrody główne, wyróżnienia, a także nagroda specjalna ufundowana przez Wicestarostę Powiatu Pułtuskiego. W trakcie imprezy goście mieli okazję do wspólnego biesiadowania, tańca, a także zabawach andrzejkowych.

- „Spotkanie Świąteczne” dla rodzin zastępczych oraz dzieci przebywających w pieczy zastępczej na terenie powiatu pułtuskiego. Uroczystość była okazją do integracji podczas udziału w warsztatach przygotowanych we współpracy ze studentkami Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Ciechanowie. Zarówno dzieci jak i ich opiekunowie zostali obdarowani świątecznym upominkiem.

7) Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej przygotowuje rodziny zastępcze oraz prowadzących rodzinny dom dziecka do przyjęcia dziecka przez udzielenie szczegółowych informacji o jego aktualnej sytuacji dziecka oraz przekazuje dokumentację dotyczącą dziecka. Wspiera i pomaga w uzgadnianiu i zapisaniu na specjalistyczne badania medyczne, a także we

współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy stara się dostarczyć opiekunom dokumentację medyczną dziecka (np. książeczkę zdrowia, karty leczenia szpitalnego, wyniki badań).

8) Kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka

Zgodnie z art. 38a ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, organizator rodzinnej pieczy zastępczej we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej na bieżąco kompletuje, gromadzi i przekazuje rodzinie zastępczej/prowadzącym rodzinny dom dziecka dostępną dokumentację dotyczącą dziecka, w szczególności:

- *informacje o sytuacji prawnej i rodzinnej dziecka,*
- *odpis aktu urodzenia dziecka,*
- *postanowienie właściwego Sądu o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej,*
- *dokumentację o stanie zdrowia dziecka,*
- *dokumenty szkolne dziecka,*
- *diagnozę psychofizyczną dziecka,*
- *plan pracy z rodziną biologiczną, bądź przekazaną przez gminę informację o sytuacji rodziny.*

B. Finansowanie rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu pultuskiego

1. Świadczenia pieniężne dotyczące dzieci z terenu powiatu umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na jego terenie lub na terenie innego powiatu

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej/prowadzącym rodzinny dom dziecka na każde umieszczone dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania.

Na podstawie obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 28 lutego 2022r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej do 31 maja 2023r. obowiązywały poniższe kwoty:

- 1) 785,00 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- 2) 1189,00 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinie zastępczej zawodowej;
- 3) 595,00 zł miesięcznie – pomoc na kontynuowanie nauki dla osoby usamodzielniającej się realizującej Indywidualny Program Usamodzielnienia.

Od 1 czerwca 2023r. na podstawie obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 27 marca 2023r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej, obowiązywały poniższe kwoty:

- 1) nie mniej niż 889,00 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- 2) nie mniej niż 1 361,00 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinie zastępczej zawodowej;
- 3) nie mniej niż 681,00 zł miesięcznie – pomoc na kontynuowanie nauki dla osoby usamodzielniającej się realizującej Indywidualny Program Usamodzielnienia.

Powyższe obwieszczenie zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 18 kwietnia 2023r. zostało zwaloryzowane w następujący sposób:

- 1) nie mniej niż 899,00 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej.

Ustawodawca dał możliwość wyboru funkcjonującym rodzinom zastępczym, utworzonym przed wejściem w życie obowiązującej Ustawy, korzystniejszych warunków utrzymania dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (dotyczy jednej rodziny spokrewnionej).

Tabela świadczeń pieniężnych wypłaconych w 2023r. dotyczących dzieci z terenu powiatu pułtuskiego umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na jego terenie powiatu.

Lp.	Wyszczególnienie	Rodziny zastępcze spokrewnione		Rodziny zastępcze niezawodowe		Rodziny zastępcze zawodowe		Rodzinny dom dziecka	
		Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Świadczenia dla rodzin zastępczych lub RDDz, z tego:	384	302 956,00	200	231 627,00	143	199 282,00	103	119 671,00
1.1.	świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka	342	290 247,00	185	227 867,00	135	165 535,00	84	101 204,00
1.2.	dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	41	10 709,00	15	3 760,00	0	0	12	3 113,00
1.3	świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	1	2 000,00	0	0,00	0	0,00	2	1 999,00
1.6	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	x	x	0	0,00	8	27 747,00	4	12 125,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w sprawozdaniu rzeczowo-finansowym z wykonania przez powiat zadań innych niż realizacja dodatku wychowawczego.

Porównując dane dotyczące wydatków ponoszonych przez Powiat Pułtuski związanych z wypłaceniem świadczeń dla rodzin zastępczych i rodzinnego domu dziecka z rokiem poprzednim, nastąpił łączny wzrost o 103 134 zł tj. w zakresie świadczeń wypłacanych dla: rodzin zastępczych spokrewnionych – wzrost o 50 574 zł, rodzin zastępczych niezawodowych – spadek o 9 101 zł, rodzin zastępczych zawodowych – wzrost o 44 360 zł, rodzinnego domu dziecka – 17 301 zł. Różnica ta wynika głównie ze wzrostu świadczeń oraz tymczasowego pobytu małoletnich w pieczy zastępczej w trakcie roku sprawozdawczego.

2. Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci w pieczy zastępczej ponoszone przez gminy

Od dnia 1 stycznia 2012r., zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi wydatki na opiekę i wychowanie tego dziecka, w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Poszczególne gminy ponoszące wydatki na opiekę i wychowanie dzieci (*stan na 31 grudnia 2023r.*):

- Gmina Pułtusk – pokrycie kosztów utrzymania 42 dzieci;
- Gmina Winnica – pokrycie kosztów utrzymania 3 dzieci;
- Gmina Świercze – pokrycie kosztów utrzymania 8 dzieci;
- Gmina Gzy – pokrycie kosztów utrzymania 2 dzieci;
- Gmina Obryte – pokrycie kosztów utrzymania 2 dzieci;
- Gmina Pokrzywnica – pokrycie kosztów utrzymania 2 dzieci;
- Gmina Zatory – pokrycie kosztów utrzymania 3 dzieci.

3. Porozumienia dotyczące przyjęcia dziecka do pieczy zastępczej oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków

Zgodnie z art. 191 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, powiaty zawierają stosowne porozumienia w sprawie przyjęcia dziecka do pieczy zastępczej oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka oraz kosztów objęcia rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na jego opiekę i wychowanie w pieczy zastępczej.

W związku z powyższym – według stanu na dzień 31 grudnia 2023r., Powiat Pułtuski

posiadał porozumienia w sprawie umieszczenia dzieci i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka z następującymi powiatami/miastami, z terenu których dzieci postanowieniem sądu zostały umieszczone w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu pułtuskiego:

- Powiat Pruszkowski (1 dziecko),
- Miasto Bytom (1 dziecko),
- Miasto Grudziądz (1 dziecko),
- Miasto Stołeczne Warszawa (1 dziecko),
- Powiat Żyrardowski (1 dziecko),
- Powiat Nowodworski (3 dzieci).

Natomiast inne powiaty/miasta, na terenie których postanowieniem sądu zostały umieszczone dzieci z terenu powiatu pułtuskiego, posiadały zawarte porozumienia w sprawie umieszczenia dzieci i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka kosztów objęcia rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z Powiatem Pułuskim, i są to:

- Miasto Stołeczne Warszawa (2 dzieci),
- Powiat Legionowski (1 dziecko),
- Powiat Ostrołęcki (2 dzieci),
- Powiat Makowski (2 dzieci),
- Powiat Płocki (1 dziecko),
- Powiat Ciechanowski (4 dzieci),
- Powiat Nowodworski (1 dziecko),
- Miasto Białystok (1 dziecko).

4. Pomoc przyznawana osobom usamodzielnianym

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, w przypadku, gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu przyznaje się pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie. W/w formami pomocy w roku 2023 zostało objętych 17 osób.

W 2023r. pomoc na zagospodarowanie otrzymało 2 osoby, zaś pomoc na usamodzielnienie 1 osoba.

Zgodnie z art. 88 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej osoby pełnoletnie opuszczające między innymi: młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, do których były skierowane na podstawie orzeczenia sądu zostają objęte pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także pomocą pieniężną na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki, zagospodarowanie w formie rzeczowej, w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w uzyskaniu zatrudnienia. W roku sprawozdawczym brak było osób uprawnionych do skorzystania z powyższych świadczeń.

Zestawienie dotyczące pomocy udzielonej w 2023r. wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze.

Formy pomocy	Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	
	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Pomoc na kontynuowanie nauki	176	113 394,00zł
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	1	4 486,00zł
Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	2	4 078,00zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Pultusku.

5. Finansowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego

Zgodnie z cyt. ustawą art. 76 ust. 4 pkt 3 do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2023 roku zorganizowano jedno szkolenie dla 3 kandydatek do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej oraz wydano 1 zaświadczenie kwalifikacyjne (ze względu na otrzymanie 1 świadectwa udziału w szkoleniu w roku sprawozdawczym). Szkolenie odbyło się w terminie od 11.09.2023r. do 30.11.2023r., w oparciu o program „Blżej Dziecka” – szkolenie programowe dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej, zatwierdzony decyzją

Ministra Pracy i Polityki Społecznej nr 10/2020/RZ z dnia 22 września 2020r., prowadzone przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej Wojewódzki Ośrodek Adopcyjny Oddział w Ciechanowie w ramach bezpłatnej współpracy.

6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

PCPR w Pułtuskach wypełnia sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazuje je 2 razy w roku do wojewody mazowieckiego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego tj. Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS), w której zbierane i przetwarzane są dane z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, opieki nad dzieckiem do lat 3, funduszu alimentacyjnego, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

7. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej danych o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej przez rodziców biologicznych

W 2023r. PCPR w Pułtuskach nie przekazało do biura informacji gospodarczej nowych informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej przez rodziców biologicznych.

Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Powiatowe centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach, zgodnie z art. 193 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, realizuje zadanie w zakresie egzekwowania odpłatności od rodziców naturalnych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej.

Rada Powiatu w Pułtuskach uchwałą nr L/300/2023 z dnia 22 lutego 2023r. określiła szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, co jest zgodne z art.194 ust.2 cyt. ustawy. Podstawą do ustalenia odpłatności bądź umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej jest ustalenie sytuacji rodzinnej, materialnej, dochodowej, majątkowej i zdrowotnej rodziny. Przy ustalaniu opłaty bądź odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy

zastępczej należy uwzględnić sytuację dochodową osób zobowiązanych oraz ich możliwości i uprawnienia na dzień postępowania.

8. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

W roku sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach we współpracy z Powiatem Pułtuskim kontynuowało realizację projektu pt. „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID – 19”, w ramach którego pomocą rzeczową w postaci użyczenia laptopów objętych zostało 29 rodzin – łącznie przekazano 37 laptopów.

9. Pomoc wolontariuszy w organizacji czasu wolnego dla rodziców zastępczych oraz dzieci objętych pieczą zastępczą

W 2023 roku nie udało się pozyskać wolontariuszy.

10. Finansowanie przez powiat pobytu w pieczy zastępczej małoletniego cudzoziemca niewymienionego w ust. 1 pkt 2-4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

W 2023r. w pieczy zastępczej na terenie powiatu pułtuskiego nie przebywali małoletni cudzoziemcy.

Podsumowanie realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie pułtuskim w 2023 roku

Realizując założenia zawarte w Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Pułtuskim na lata 2021-2023 organizator rodzinnej pieczy zastępczej wykonywał zadania mające na celu wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej. Na bieżąco prowadzono procedury kwalifikacyjne dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, organizowano wymagane szkolenia dla rodzin zastępczych niezawodowych, wydawano zaświadczenia kwalifikacyjne. Zapewniono rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka szkolenia mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji oraz udział w grupach wsparcia.

Udzielono także wsparcia w postaci zatrudnienia osób do pomocy w opiece nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. W ramach działalności własnej oraz współpracy z innymi podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny umożliwiono rodzinom zastępczym skorzystanie z bogatej oferty wsparcia specjalistycznego tj. psychologicznego, z zakresu prawa rodzinnego, terapeutycznego i edukacyjnego. Dzięki sprawnej współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, sądami, kuratorami, instytucjami oświatowymi możliwe było skuteczne monitorowanie sytuacji dzieci i ich rodzin, na podstawie której sporządzane były okresowe oceny sytuacji dzieci, rodzin zastępczych, wnioskowanie o uregulowanie sytuacji prawnej czy zgłaszanie małoletnich do ośrodka adopcyjnego. Systematycznie monitorowane były również realizowane przez pełnoletnich wychowanków indywidualne programy usamodzielnienia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku dokładało wszelkich starań, aby dzieci potrzebujące opieki trafiły jedynie do rodzinnych form pieczy zastępczej, a te przebywające już w rodzinach zastępczych miały zapewnione poczucie bezpieczeństwa, akceptacji, odpowiednie warunki do rozwoju psychospołecznego i emocjonalnego. Dzięki wychowaniu w warunkach rodzinnych, domowych, wychowankom zapewniona została możliwość bardziej wszechstronnego przygotowania do samodzielnego życia.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej uwzględnia potrzebę tworzenia zawodowych rodzin zastępczych oraz wzmocnienia istniejących już form rodzinnej pieczy zastępczej. Dlatego dostrzegamy potrzebę systematycznych działań mających na celu podnoszenie świadomości społeczeństwa, szczególnie lokalnego, odnośnie roli rodzicielstwa zastępczego. Bazując na doświadczeniach kontynuować będziemy działania wspierające nasze rodziny, a także propagować ideę rodzicielstwa zastępczego poprzez organizowanie kampanii informacyjnych czy konferencji na ten temat.

Założenia programu stanowią długoterminowy proces, którego skuteczność jest uzależniona od stabilnego oparcia finansowego, organizacyjnego, jak również od zaangażowania i współpracy przy realizacji Programu ze strony wszystkich służb, które wyrażą chęć pomocy dzieciom i rodzinom.

Sporządził:

Zespół ds. Pieczy Zastępczej

Zatwierdził:

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Pułtusku

mgr Alicja Patalan

Załącznik nr 2
do sprawozdania Dyrektora
z działalności merytorycznej PCPR
w Pułtusku za rok 2023

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2021-2025**

ZA 2023 ROK

Pułtusk, marzec 2024r.

Wprowadzenie

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 powstał w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Został przyjęty do realizacji przez Radę Powiatu w Pułtusku Uchwałą Nr XXII/150/2020 w dniu 30 grudnia 2020r. Cele i założenia Programu są spójne ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2023-2030 w Powiecie Pułuskim i uszczegółowiają jej zadania w kwestii przeciwdziałania przemocy.

Institucja rodziny, definiowana w systemie praw człowieka jako naturalna i podstawowa komórka społeczna jest objęta szczególną ochroną i opieką państwa, a jej dobro jest priorytetowo uwzględnione w polityce społecznej. Wynika to wprost z podstawowej zasady ochrony życia rodzinnego i prawa rodziców do wychowywania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami, przy jednoczesnym uwzględnieniu zasady równych praw mężczyzn i kobiet w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym. Zadaniem instytucji i organizacji publicznych jest ochrona osób przed przemocą, również krzywdzeniem ze strony osób bliskich. Rodziny dotknięte przemocą pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy. Przemoc jest jednym z zagrożeń dla realizacji podstawowej funkcji rodziny, jak i dla samorealizacji każdego z jej członków. Szczególnie wrażliwymi kategoriami osób dotkniętych przemocą w rodzinie są m.in. małoletni, osoby starsze i osoby z niepełnosprawnością.

Przemoc w rodzinie jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku.

1. Zadania ustawowe na rzecz pomocy rodzinie zmagającej się problemem przemocy

Zadania własne powiatu:

- opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym, mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiat:

- tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemoc domową;
- opracowywanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
- opracowywanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- wydawanie zaświadczeń o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w ww. programach oraz o ich ukończeniu.

2. Realizacja założeń Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025

Do koordynowania realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie powiatu pułtuskiego wyznaczone zostało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku.

2.1 Głównym celem Programu jest:

Zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie tego zjawiska w powiecie pułtuskim.

2.2 Cele szczegółowe:

2.2.1 Profilaktyka i edukacja dorosłych, dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy domowej.

W roku sprawozdawczym w działania profilaktyczne zaangażowani byli, oprócz pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk, członkowie Zespołów Interdyscyplinarnych, Policja, Straż Miejska, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, szkoły, przedszkola, a także mieszkańcy powiatu pułtuskiego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk oraz Ośrodki Pomocy Społecznej w ramach różnego rodzaju kampanii społecznych m.in. „Reaguj na przemoc”, „Zachowaj trzeźwy umysł” realizowały powyższy cel poprzez rozpowszechnianie informacji, ulotek, broszur i plakatów o przemocy domowej, sposobach walki z nią, promowanie wartości rodzinnych, metod wychowawczych bez używania przemocy.

Na terenie każdej z gmin powiatu pułtuskiego podejmowane były liczne działania mające na celu uwrażliwianie społeczeństwa na zjawisko przemocy. Inicjatywy te dotyczyły rozpowszechniania wiedzy na temat miejsc, które świadczą pomoc dla osób i rodzin borykających się z problemem przemocy.

Na stronach internetowych ww. instytucji przedstawiane były podstawowe informacje na temat przemocy domowej, ze szczegółowym wskazaniem miejsc udzielających pomocy oraz opisem procedur działania poszczególnych służb.

Ponadto tut. Centrum uczestniczyło w kampaniach społecznych rozpowszechniając informacje o realizowanych programach, działaniach za pomocą publikacji na stronie internetowej PCPR i Starostwa Powiatowego w Pułtusk. Instytucje pomocy społecznej uczestniczyły w dystrybucji ulotek, informatorów, które są przeznaczone dla osób doznających przemocy domowej oraz osób, które tą przemoc stosują.

Na terenie naszego Powiatu tj. w mieście i gminach organizowane były Dni Dziecka, festyny m.in. „Żyj zdrowo i kolorowo”, konkursy, zabawy z elementami profilaktyki alkoholowej, narkotykowej oraz przeciwdziałania przemocy wśród dzieci i młodzieży. Ośrodek Pomocy Społecznej w Zatorach realizował program pod hasłem: „Bądź aktywny, nie agresywny” skierowany do uczniów klas 6-8 szkół podstawowych, odnoszący się do przeciwdziałania stosowania przemocy, przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii przemocy rówieśniczej. Miejsce miała również realizacja programów rekomendowanych Debata oraz Unplugged.

Należy także wspomnieć o ogromnej roli pracowników socjalnych w działaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Jest to praca systematyczna, ciągła, świadczona zarówno w jednostkach pomocy społecznej, jak i w środowisku. Pracownicy, dzięki swojemu doświadczeniu i specjalistycznej wiedzy, mają możliwość docierania bezpośrednio do osób zagrożonych przemocą, świadków przemocy czy osób, które doświadczają, bądź stosują przemoc.

Na terenie Powiatu Pułtuskiego funkcjonują instytucje, urzędy czy punkty poradnictwa, będące współrealizatorami Programu. Działają one na rzecz osób i rodzin potrzebujących pomocy finansowej, psychologicznej i prawnej. Instytucje te dzięki swym możliwościom doradczym, kadrowym, lokalowym wspierają realizację założeń zawartych w Programie.

Od wielu lat, w każdej gminie powiatu pułtuskiego, funkcjonują interdyscyplinarne zespoły ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ponadto Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pułtusku poprzez pomoc psychologiczną umożliwia terapię dla dzieci doznających przemocy.

2.2.2 Ochrona oraz wsparcie dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie poprzez rozwój poradnictwa specjalistycznego nakierowanego na pomoc ofiarom przemocy oraz realizacja zajęć, grup wsparcia, spotkań edukacyjno-terapeutycznych.

Pierwszym i najważniejszym zadaniem wszystkich instytucji jest ochrona osób doznających przemocy. Jest ono realizowane przede wszystkim poprzez procedurę „Niebieskie Karty”, która jest przejrzystym i spójnym narzędziem do przeciwdziałania przemocy domowej. Procedura ta rozpoczynana jest najczęściej podczas pracy w środowisku lub podczas interwencji domowej. Podczas jej wszczęcia podejmowane są pierwsze działania na rzecz ustania przemocy domowej. Zgodnie z procedurą, formularz jest niezwłocznie przekazywany do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Poniższa tabela przedstawia ilość interwencji domowych oraz wszczętych procedur w ramach procedury „Niebieskie Kraty” przez Policję w roku 2023.

Jednostka	Ilość interwencji domowych	Ilość wszczętych spraw w ramach procedury „Niebieskie Kraty”
Komenda Powiatowa Policji w Pułtusk	901 (w tym 4 z powodu stosowania przemocy w rodzinie)	54
Posterunek Policji w Świerczach	116 (w tym 0 z powodu stosowania przemocy w rodzinie)	4
Posterunek Policji w Pokrzywnicy	197 (w tym 1 z powodu stosowania przemocy w rodzinie)	6

Główną zaletą tego narzędzia jest to, że pozwala ono na objęcie kompleksową pomocą całej rodziny, w której występuje problem przemocy.

Poniższa tabela przedstawia ilość prowadzonych i zakończonych w roku 2023 procedur „Niebieskie Kraty” przez zespoły Interdyscyplinarne na terenie powiatu pułtuskiego.

Zespół Interdyscyplinary – ZI	Ilość prowadzonych w roku 2023 procedur „Niebieskie Kraty”	Ilość zakończonych procedur „Niebieskie Kraty”	Ilość procedur kontynuowanych w roku 2024
ZI - Pułtusk	66	39	27
ZI – Zatory	11	7	4
ZI - Obryte	10	7	3
ZI – Pokrzywnica	13	13	0
ZI – Winnica	8	5	3
ZI - Gzy	10	7	3
ZI - Świercze	11	10	1
KPP Pułtusk	54	32	22
PP w Świerczach	4	1	3
PP w Pokrzywnicy	6	3	3

Zródło: Dane statystyczne KPP w Pułtusk oraz Zespołów Interdyscyplinarnych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk, tak jak i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej z terenu powiatu pułtuskiego, jest realizatorem procedury „NK” i m.in. pracownicy socjalni są uprawnieni do wszczynania ww. procedury. W roku sprawozdawczym wszczęcia procedury poprzez założenie „Niebieskich Kart” odbywały się głównie przez policję podczas interwencji domowych.

Ponadto pracownicy socjalni ośrodków pomocy społecznej brali czynny udział w pracach grup roboczych w ramach Zespołów Interdyscyplinarnych.

Działania, które leżą w kompetencjach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach na rzecz ochrony osób doznających przemocy obejmują w szczególności zapewnienie opieki dzieciom, poprzez zabezpieczenie ich w pieczy zastępczej.

W roku 2023 do rodzinnej pieczy zastępczej trafiło 7 dzieci, których powodem umieszczenia w rodzinie zastępczej było podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie ze strony rodziców, 5 z nich zostało zabezpieczonych w trybie interwencji na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Zapisy ww. artykułu dają uprawnienia odpowiednim służbom do odebrania dziecka w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia, bez decyzji sądu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach pozostaje w gotowości, aby w każdym czasie, gdy nastąpi konieczność, zapewnić schronienie i opiekę dzieciom tego potrzebującym. Realizacja tego zadania możliwa jest dzięki funkcjonowaniu profesjonalnych i otwartych na współpracę dwóch zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnego domu dziecka.

2.2.3 Podnoszenie kompetencji służb i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez szkolenie, zajęcia warsztatowe, spotkania osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Zespoły interdyscyplinarne działające na terenie gmin powiatu pułtuskiego podjęły szereg działań mających na celu budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy. Do najważniejszych z nich należą:

- Zespół działający w Gminie Pułtusk objął działaniami szkoleniowymi wszystkich zobligowanych do współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. W grudniu 2023 r. odbyło się szkolenie wraz z panelem dyskusyjnym pt. „Wykładnia i stosowanie prawa przez członków ZI”, dotyczące zmian w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, które poprowadził doktor nauk społecznych, specjalista z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W spotkaniu uczestniczyli pracownicy PCPR w Pułtuskach, kuratorzy społeczni, funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Pułtuskach oraz pedagodzy i psychologowie placówek oświatowych gminy Pułtusk.

Członkowie zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno – pomocowych uczestniczyli również w szeregu innych szkoleń dotyczących problematyki przeciwdziałania

przemocy domowej, np. „Aspekty administracyjno-prawne systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Narzędzia prawne w rękach grup diagnostyczno-pomocowych oraz poszczególnych ich członków”.

- Na terenie Gminy Zatory, członkowie zespołu uczestniczyli w szkoleniu: „Realizacja procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie”, „Rola samorządów i jednostek samorządu terytorialnego w przeciwdziałaniu uzależnieniom i przeciwdziałaniu przemocy”.

- Na terenie Gminy Winnica zorganizowano szkolenie dla członków Zespołów Interdyscyplinarnych oraz osób zawodowo pracujących na rzecz rodzin będących w kryzysie pt. „Zmiany ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw” i związane z tym obowiązki członków zespołów oraz grup diagnostyczno-pomocowych.

- Na terenie Gminy Świercze zorganizowano szkolenia dla Rady Pedagogicznej, Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy oraz uzależnień behawioralnych.

- W ramach programu profilaktycznych szkół zostały przeprowadzone zajęcia edukacyjne z uczniami szkół podstawowych na temat przeciwdziałania przemocy.

Pracownicy socjalni Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku na bieżąco udzielali pomocy i świadczyli doradztwo merytoryczne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwłaszcza pracy z osobami stosującymi przemoc wobec bliskich oraz realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

Należy nadmienić, iż pracownicy ośrodków pomocy społecznej oraz tutaj Centrum stale ze sobą współpracują, wymieniają doświadczeniami oraz służą wzajemną pomocą. Ponadto korzystają z każdej możliwości poszerzenia swojej wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy.

2.2.4 Rozwój oddziaływań terapeutycznych ukierunkowanych na osoby dotknięte przemocą w rodzinie i osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku jest jednostką świadczącą specjalistyczną pomoc dla osób, które doznały przemocy domowej. Prowadzone w tutaj Centrum poradnictwo specjalistyczne umożliwia otoczenie ich profesjonalną opieką psychologiczną, terapeutyczną, prawną i socjalną. Ww. działania są głównymi formami pomocy adresowanymi do osób pozostających w kryzysie, związanym z trudną sytuacją życiową doświadczających przemocy domowej.

Poradnictwo prawne stanowiło najważniejszą formę wsparcia świadczonego bezpłatnie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu pułtuskiego. Prawnik jest w większości przypadków pierwszą osobą, z którą rozmawiano o przemoc, a jego działania dotyczyły głównie przygotowania stosownej dokumentacji, w tym m.in. wniosków o powołanie pełnomocnika z urzędu, zwolnienie z kosztów sądowych, przymusowe leczenie osób uzależnionych od alkoholu, a także o separację, rozwód, wyłączną opiekę prawną nad dziećmi.

Kolejną formą udzielanej pomocy były spotkania z psychologiem, które były i są ważnym momentem dla osoby doświadczającej przemoc w rodzinie, dla której wykonanie telefonu i umówienie się na poradę jest często bardzo trudne i wymaga odwagi, tym bardziej przyjście na spotkanie. Psycholog jest osobą, z którą rozmawia się o przemoc i jednorazowe spotkanie jest często niewystarczające. W roku sprawozdawczym z powyższej pomocy skorzystało 69 osób.

W Pułtusk, Pokrzywnicy, Gzach, Świerczach i Winnicy, Ośrodki Pomocy Społecznej w ramach działalności Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy, w siedzibach Urzędów Gmin w Punktach Informacyjno-Konsultacyjnych udzielają mieszkańcom bezpłatnej pomocy psychologicznej i prawnej.

2.2.5 Zwiększenie dostępności do usług świadczonych przez placówki pomocowe osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk w 2023r. realizowało zadanie dotyczące świadczenia pomocy w postaci poradnictwa specjalistycznego dla osób z całego terenu powiatu pułtuskiego, w tym osobom, które doświadczały przemoc. Osoby kierowane były do odpowiednich instytucji, na miejscu utrzymywały pomoc w pisaniu wniosków do sądu, policji i prokuratury, pism urzędowych.

Ośrodki pomocy społecznej w poszczególnych gminach zapewniły możliwość skorzystania z bezpłatnej z pomocy psychologa, prawnika.

Pracownicy socjalni ośrodków pomocy społecznej motywują osoby, które stosują przemoc wobec bliskich do pojęcia kroków, aby zaprzestały krzywdzących zachowań, zachęcają do podjęcia terapii z uzależnień.

Zarówno pracownicy Centrum, jak i ośrodków pomocy społecznej ściśle współpracują z instytucjami działającymi na terenie powiatu, a mającymi za zadanie świadczenie pomocy osobom znajdującym się w kryzysie. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk

współpracuje z Fundacją Compassio prowadzącą „Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Prześstępstwem” w Pułtusku przy ul. Mickiewicza 36B. Fundacja zapewnia pomoc prawną, psychologiczną, materialną dla osób pokrzywdzonych przześstępstwem, świadków przześstępstwa. Działania te finansowane są ze środków Funduszu Sprawiedliwości.

Poniższa tabela przedstawia dane o ilości osób, które skorzystały z poradnictwa specjalistycznego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz ośrodkach pomocy społecznej, a także liczbę osób dotkniętych przemocą w rodzinie w roku 2023

Rok sprawozdawczy	Liczba osób, które skorzystały z pomocy OGÓLEM	FORMY UDZIELONEJ POMOCY:		Osoby doświadczające przemocy w 2023 roku
		(konsultacje) Psychologiczna	(konsultacje) Prawna	
2023	445	171	255	169

2.2.6 Opracowywanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy.

W każdej z gmin powiatu zostały opracowane i wdrożone do realizacji gminne programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W odniesieniu do realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego, ze względu na zmiany w przepisach, dopiero pod koniec roku sprawozdawczego do tut. Centrum wpłynęło 11 skierowań osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc, do udziału w ww. Programie. Zadanie to będzie realizowane w 2024r.

Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego ma za zadanie spowodowanie zmiany zachowania agresywnego oraz postaw społecznie nieakceptowanych, które przyjmują osoby stosujące przemoc wobec bliskich. Podczas spotkań uczestnicy zdobywają wiedzę na temat zjawiska przemocy w rodzinie, poznają zasady budowania prawidłowych relacji między partnerami, rodzicami a dziećmi, uczą się, w jaki sposób można rozwiązywać konflikty w rodzinie bez stosowania przemocy.

Priorytetem w prowadzeniu Programu jest ochrona ofiar przemocy. Efekty skuteczności oddziaływań terapeutycznych monitorowane są również po jego zakończeniu. Prowadzone jest poradnictwo o instytucjach oraz specjalistach, do których ofiara przemocy może zwrócić się po pomoc. Udzielane informacje dotyczą przysługujących im praw oraz o tym co mogą zrobić, gdyby Program nie przyniósł oczekiwanych rezultatów i ponownie zaczęły doznawać

przemocy. W przypadkach, gdy ofiarami takiej przemocy były dzieci, które znajdują się w zastępczej formie opieki, zostają one objęte działaniami psychologicznymi.

Pomimo zasadności podejmowania ww. działań zmierzających do zmiany zachowania osób stosujących przemoc, pracownicy ośrodków pomocy społecznej w przypadku uzasadnionego przypuszczenia popełnienia przestępstwa, mają możliwość występowania także do odpowiednich organów ścigania (sąd, prokuratura, policja) z wnioskami o podjęcie stosownych działań, zwłaszcza w przypadku kiedy to przestępstwo dotyczy dzieci.

2.2.7 Wsparcie środowiskowe dla dzieci i młodzieży zagrożonych lub dotkniętych przemocą w rodzinie.

Na terenie powiatu pułtuskiego funkcjonują świetlice środowiskowe: w Pułtusk, Pokrzywnicy, Zatorach i Świerczach. Z ich usług korzystają m.in. dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo, gdzie w wielu przypadkach występuje przemoc.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk prowadzi placówkę wsparcia dziennego – świetlicę „Słonecznikowa Brać” dla dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo oraz przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Dzieci uczestniczyły w warsztatach psychologicznych zorganizowanych przy współpracy z Fundacją Promocji Kultury i Edukacji „Art.-Heart” oraz warsztatach „Dyniowy Festiwal”, „Eco Halooween”, mikołajkowe i świąteczne spotkania przy udziale Godan Strefa Uśmiechu – Stodoła Marzeń u Piotrusia Pana oraz PPUK w Pułtusk.

W świetlicy w Pokrzywnicy prowadzone były zajęcia rozwojowe, obejmujące profilaktykę uzależnień i przeciwdziałania przemocy. W zasobach bibliotek funkcjonujących na terenie gminy Pokrzywnica znajdują się pozycje i czasopisma o tematyce uzależnień oraz formach uzyskania pomocy.

Pobyty dzieci w świetlicach jest nieodpłatny. Wsparciem finansowym były Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, które dofinansowywały działalność lokalnych świetlic środowiskowych poprzez doposażenie w niezbędny sprzęt, artykuły przemysłowe, papiernicze, zakup nagród w organizowanych konkursach.

Inne działania, które podejmowano w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie nieuwzględnione w ww. Programie

Na podstawie informacji sporządzonych przez poszczególne Ośrodki Pomocy Społecznej dotyczących monitoringu realizowania zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy wynika, że Ośrodek Pomocy Społecznej w Pokrzywnicy zorganizował wycieczkę-rajd rowerowy dla mieszkańców gminy celem budowania właściwych relacji międzyludzkich, międzypokoleniowych.

Gmina Świercze w placówkach oświatowych na swoim terenie przeprowadziła warsztaty profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, zorganizowała dodatkowe zajęcia sportowe „Profilaktyka przez ruch”.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrytem dofinansował warsztaty, spektakle i programy dla dzieci i młodzieży. Zakupił również materiały profilaktyczne oraz dofinansował dyżury psychologa i terapeuty.

Gmina Gzy zorganizowała szereg działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży poprzez konkursy min.: „Szczęśliwe życie bez nałogów”, „Bezpieczny świat dziecka wolny od nałogów i przemocy”.

Zakończenie

Analizując dane dotyczące zjawiska przemocy na przełomie ostatnich 3 lat dostrzegamy spadek ilości osób stosujących przemoc, z jednoczesnym wzrostem liczby osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego i prawnego. Dane te mogą wskazywać na wzrost świadomości osób doznających przemocy i szukanie specjalistycznej pomocy w przewyciężaniu życiowych trudności. Jednoczesny spadek ilości osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie wskazuje na konieczność wnikliwej diagnozy takiej sytuacji, gdyż może to wynikać zarówno z faktycznego spadku zachowań przemocowych, ale także wskazywać na niechęć ofiar przemocy do zgłaszania tego faktu.

Poniższa tabela przedstawia dane o ilości osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie oraz osób, które skorzystały z poradnictwa specjalistycznego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz ośrodkach pomocy społecznej.

Rok	Ilość osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie				Osoby dotknięte zjawiskiem przemocy, korzystające z poradnictwa specjalistycznego
	Kobiety	Mężczyźni	Nieletni	Ogółem	
2021	9	84	0	93	19
2022	5	82	0	87	33
2023	9	56	0	65	169

Biorąc pod uwagę ilość zgłoszeń dotyczących występowania przemocy w rodzinie można stwierdzić, że w powiecie pułuskim system pomocy osobom doznającym przemocy działa sprawnie. Znacznie wzrosła wiedza i wrażliwość społeczeństwa jak i osób, które zajmują się pracą zarówno doznającymi jak i stosującymi przemoc. Poprzez systematyczne szkolenia wrażliwość i kompetencje osób, które zawodowo zajmują się pomocą społeczną. Rozwija się poradnictwo specjalistyczne dla obu stron uwikłanych w przemoc. Prężnie działają zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy.

Wszystkie działania, które podejmowało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach w celu ograniczenia zjawiska przemocy w powiecie pułuskim były ukierunkowane na podejmowanie inicjatyw pomocowych i wspierających, realizowane we współpracy ze specjalistami pracującymi w tym obszarze tj. pracownikami ośrodków pomocy społecznej, kuratorami, funkcjonariuszami Policji i straży miejskiej, czyli partnerami w realizacji Programu.

DYREKTOR
 Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
 w Pułtuskach
mgr Alicja Patalan

Sporządził:

Zespół do opracowania i realizacji
 Powiatowego Programu Przemocy
 w Rodzinie

Załącznik nr 3
do sprawozdania Dyrektora
z działalności merytorycznej PCPR
w Pułtusku za rok 2023

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE PUŁTUSKIM
NA LATA 2023-2030**

ZA 2023 ROK

Pułtusk, marzec 2024 r

Wprowadzenie

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Pułuskim na lata 2023-2030 został przyjęty do realizacji przez Radę Powiatu Pułuskiego, uchwałą Nr L/298/2023 z dnia 22 lutego 2023 r.

Realizacja Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Pułuskim na lata 2023–2030 ma na celu wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych poprzez zapewnienie szerokiego wsparcia i pomocy tym osobom. W związku z tym corocznie prowadzony jest monitoring na podstawie załączonych do programu tabel monitorujących, będących wyznacznikiem opracowania sprawozdań rocznych.

Sprawozdanie powstało na podstawie danych zebranych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułusku od podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań strategicznych.

Cele operacyjne przewidziane do realizacji w 2023 roku to:

1. Zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.
2. Zapewnienie sprawnie działającego systemu informacyjnego dotyczącego możliwości wsparcia dla osób niepełnosprawnych.
3. Zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
4. Poprawa stanu zdrowia osób niepełnosprawnych.
5. Współpraca jednostek pomocy społecznej z organizacjami pozarządowymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Cel 1. Zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

1. Likwidacja barier architektonicznych w budynkach będących siedzibami placówek pomocy społecznej.

Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynkach i ich najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub w znacznym stopniu utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerczach zlikwidował bariery architektoniczne w jednym z budynków, który pełni funkcję siedziby placówki pomocy społecznej dedykowanej osobom z niepełnosprawnościami.

2. Finansowe wsparcie osób niepełnosprawnych w zakupie przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego.

W roku 2023 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułusku, w ramach rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, dofinansowywało ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wydatki na zakup przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego. Środki te zostały przeznaczone na zapewnienie pomocy finansowej w zabezpieczeniu podstawowych potrzeb osób niepełnosprawnych. Dzięki temu, niepełnosprawni mieszkańcy powiatu pułuskiego

otrzymali pomoc finansową na zakup wyrobów medycznych takich jak: cewniki, worki do zbiórki moczu, pieluchomajtki, aparaty słuchowe, orzezy, balkoniki, wózki inwalidzkie, protezy modularne, ostateczne, peruki, materace przeciwoleżynowe oraz sprzęt wspomagający rehabilitację w warunkach domowych taki jak: rowerki stacjonarne, bieżnie, orbitreki.

W 2023 roku, **169 osób niepełnosprawnych** skorzystało z dofinansowania na **zakup sprzętu rehabilitacyjnego** oraz zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, na łączną kwotę **314 558,35 zł.**

3. Finansowe wsparcie osób niepełnosprawnych w likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku w roku 2023 udzielało dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do likwidacji barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się. Łącznie, na ten cel wypłacono 197 194,65 zł. Z dofinansowania do tych zadań skorzystało:

- **Likwidacja barier architektonicznych: 10 osób** z niepełnosprawnościami na kwotę **103 170,60 zł.**
- **Likwidacja barier technicznych: 9 osób** z niepełnosprawnościami na kwotę **26 080,00 zł.**
- **Likwidacja barier w komunikowaniu się: 23 osoby** z niepełnosprawnościami na kwotę **67 944,05 zł.**

4. Finansowe wsparcie osób niepełnosprawnych w korzystaniu z programu „Aktywny Samorząd”.

Jednostką realizującą w imieniu Powiatu Pułtuskiego pilotażowy program „Aktywny Samorząd”, finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku. Program dotyczył dwóch obszarów: likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową (Moduł I) oraz pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (Moduł II), a jego główny cel to wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo Beneficjentów w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Do tutejszego Centrum wpłynęło 58 wniosków o dofinansowanie z środków PFRON w ramach poszczególnych obszarów programu na łączną kwotę 538 021,40 zł. W 2023 roku podpisano 53 umowy na dofinansowanie osób niepełnosprawnych w ramach w/w programu na łączną kwotę 403 566,75 zł. Z tego:

- 34 umowy dla studentów,
- 2 umowy dotyczące Obszaru A, zadania 1 (pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu),
- 8 umów dotyczących Obszaru B, zadań 1, 3 oraz 4 (pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania),
- 2 umowy dotyczące Obszaru C, zadania 1 (pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym),

- 2 umowy dotyczące Obszaru C, zadania 3 (pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości),
- 2 umowy dotyczące Obszaru C, zadania 5 (pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego),
- 3 umowy dotyczące Obszaru D (pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, tj. dziecka przebywającego w żłobku, przedszkolu lub pod inną tego typu opieką).

5. Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w wydarzeniach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych oraz promocja ich twórczości poprzez organizowanie wystaw i prezentację dzieł.

Instytucje działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami, znajdujące się na terenie powiatu pułtuskiego, regularnie organizują cykliczne imprezy okolicznościowe wspierające integrację mieszkańców oraz wystawy twórczości, prezentujące dzieła i osiągnięcia osób z niepełnosprawnościami.

W roku 2023 w Powiecie Pułtuskim zorganizowano 6 wystaw oraz 171 wydarzeń kulturalno-rekreacyjnych oraz kampanii społecznych na rzecz osób niepełnosprawnych. Z tego:

- Dom Pomocy Społecznej w Pułtuskim zorganizował 53 wydarzenia,
- Dom Pomocy Społecznej w Ołdakach zorganizował 19 wydarzeń,
- Dom Pomocy Społecznej w Obrytem zorganizował 14 wydarzeń,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Pułtuskim zorganizował 11 wydarzeń,
- Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne w Pułtuskim zorganizowało 12 wydarzeń,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Anny Karłowicz w Pułtuskim zorganizował 11 wydarzeń.
- Urząd Gminy Winnica zorganizował 42 wydarzenia,
- Urząd Gminy w Pokrzywnicy zorganizował 2 wydarzenia,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pokrzywnicy zorganizował 2 wydarzenia,
- Warsztaty terapii zajęciowej w Świeszewie, gm. Świercze zorganizowały 54 wydarzenia,
- Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych „Pod jednym dachem” zorganizowało 5 wydarzeń,

6. Pokonywanie barier transportowych dla osób niepełnosprawnych.

W 2023 roku Gmina Pułtusk w ramach zadania strategicznego „Pokonywanie barier transportowych dla osób niepełnosprawnych” zakupiła 3 samochody przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych: 2 komunikacji miejskiej oraz 1 do przewozu uczniów w Publicznej Szkole Podstawowej nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi w Pułtuskim.

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Świeszewie, prowadzone przy Stowarzyszeniu Wsparcia Społecznego, otrzymały w roku 2023 dofinansowanie do zakupu samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym na wózkach inwalidzkich

w ramach "Programu wyrównywania różnic między regionami III", finansowanego ze środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Jednostką realizującą w imieniu Powiatu Pułtuskiego ww. Program było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach.

Cel 2. Zapewnienie sprawnie działającego systemu informacyjnego dotyczącego możliwości wsparcia dla osób niepełnosprawnych.

1. Rozwój wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych.

W 2023 roku na terenie Powiatu Pułtuskiego zostało zrekrutowanych 40 wolontariuszy. Jednostkami, którym udało się pozyskać takie osoby, były Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Pułtuskach oraz Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych „Pod jednym dachem”. Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem wolontariatu na terenie Powiatu Pułtuskiego w 2023 roku wyniosła 193.

2. Zwiększenie zatrudnienia specjalistycznej kadry do pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym zatrudnienie tłumacza języka migowego.

Dom Pomocy Społecznej w Pułtuskach w 2023 roku zatrudnił trzy osoby specjalizujące się w pracy z osobami niepełnosprawnymi: pielęgniarkę, psychologa i pielęgniarkę.

Cel 3. Zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób niepełnosprawnych.

W ramach pogłębiania umiejętności zawodowych, 60 osób niepełnosprawnych z powiatu pułtuskiego wzięło udział w kursach i szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe. Organizatorami szkoleń byli:

- Fundacja Promocji Kultury i Edukacji „Art-Heart” - 45 osób,
- Dom Pomocy Społecznej w Pułtuskach - 9 osób,
- Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości - 6 osób.

2. Organizowanie targów pracy dla bezrobotnych osób niepełnosprawnych oraz pracodawców.

W dniu 12 maja 2023 r., na terenie Powiatowego Urzędu Pracy w Pułtuskach, po trzyletniej przerwie wywołanej przez pandemię, odbyły się zorganizowane przez Urząd – przy współudziale Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Pułtuskach – „Pułtuskie Targi Pracy i Przedsiębiorczości 2023”. W Targach Pracy uczestniczyli Pracodawcy różnych branż, w tym służby mundurowe, osoby poszukujące zatrudnienia (w tym osoby niepełnosprawne) oraz młodzież szkolna. Targom Pracy towarzyszyła promocja trzech, podjętych przez Polskę i Unię Europejską, inicjatyw: „Dni Otwartych Funduszy Europejskich”, „Europejskiej Puli Talentów – EU Talent Pool-Pilot” - programu pilotażowego skierowanego do obywateli

Ukrainy oraz „Europejskiego Roku Umiejętności”. W ramach obchodów Dni Otwartych Funduszy Europejskich swoje firmy zaprezentowali nowi przedsiębiorcy, którzy rozpoczęli działalność gospodarczą przy wsparciu Powiatowego Urzędu Pracy w Pułtusku oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Warto nadmienić również, iż w roku 2023 udało się zorganizować 3 spotkania informacyjno- rekrutacyjne (tzw. giełdy pracy) z udziałem pracodawców: „Farmacol” oraz „Wojskowe Centrum Rekrutacji”, w trakcie których osoby bezrobotne, w tym osoby niepełnosprawne, mogły uzyskać informacje na temat zatrudnienia u ww. pracodawców. Ponadto, podczas tych spotkań osoby bezrobotne niepełnosprawne mogły zapoznać się z materiałami promocyjnymi tut. Urzędu (ulotki, publikacje). PUP w Pułtusku w celu dotarcia z informacją o oferowanych usługach i instrumentach uczestniczy w wielu inicjatywach organizowanych zarówno na szczeblu lokalnym, wojewódzkim czy krajowym.

Cel 4. Poprawa stanu zdrowia osób niepełnosprawnych.

1. Usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne.

Usługi opiekuńcze obejmujące zaspokajanie codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczno-sanitarną, pielęgnację zaleconą przez lekarza oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem dla osób samotnych, które ze względu na wiek, chorobę lub inne przyczyny wymagają wsparcia osób trzecich, zostały świadczone przez Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku. W 2023 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świerczach zatrudniono 1 opiekunkę środowiskową.

Cel 5 Współpraca jednostek pomocy społecznej z organizacjami pozarządowymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

1. Zlecenie organizacjom pozarządowym zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Na terenie powiatu pułtuskiego działają organizacje pozarządowe, które wykonują zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. W roku 2023, 3 takie organizacje realizowały zadania w ww. zakresie.

Inne działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami:

W 2023 roku Powiat Pułtuski przeprowadził liczne działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami, które nie były uwzględnione jako cele strategiczne w ramach Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Pułtuskim na lata 2023–2030.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku, w ramach rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, dofinansowało uczestnictwo **85 osób**

z niepełnosprawnościami w turnusach rehabilitacyjnych. Środki finansowe na ten cel zostały wydatkowane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w łącznej kwocie 120 767,00 zł. W roku 2023 zarówno osoby indywidualne, jak i podopieczni instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych skorzystali z dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych.

Powiatowy Urząd Pracy w Pułtusku również przeprowadził liczne działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami w roku 2023. Pracownicy uczestniczyli w "Konsultacji w ramach 'okrągłego stołu' na rzecz wsparcia integracji na rynku pracy", zorganizowanej przez Międzynarodową Organizację do Spraw Migracji (IOM Polska) oraz Business Centre Club. Spotkania te poświęcone były tematyce migracji uchodźców z Ukrainy, włączając problematykę aktywizacji i integracji osób z niepełnosprawnościami. Od września 2023 roku działa Punkt Doradztwa dla Młodzieży, utworzony w ramach projektu pilotażowego "w Punkt – 3w1. Punkt doradztwa dla młodzieży". Punkt ten oferuje trzy usługi w jednym miejscu: doradztwo zawodowe i pośrednictwo pracy, wsparcie z zakresu pomocy społecznej oraz pomoc psychologiczną. Oferta skierowana jest do mieszkańców powiatu pułtuskiego w wieku 18-29 lat. Dodatkowo, dzięki innowacyjności pracowników Urzędu, dostępny jest nowatorski instrument: tzw. "staż part-times", z którego mogą korzystać m.in. niepełnosprawni bezrobotni i rodzice poszukujący pracy, wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia. Ponadto, w dniach od 23 do 27 października 2023 r., w ramach obchodów "Pułtuskich Powiatowych Dni Pracodawców 2023", Powiatowy Urząd Pracy w Pułtusku zorganizował "Czasowe, mobilne punkty konsultacyjne dla Pracodawców i Przedsiębiorców". W tych punktach konsultacyjnych pracownicy PUP promowali ofertę urzędu. W punktach informacyjnych utworzonych w Urzędzie Miejskim w Pułtusku, Inspektoracie ZUS w Pułtusku, Starostwie Powiatowym w Pułtusku, Urzędzie Gminy w Pokrzywnicy oraz Urzędzie Skarbowym w Pułtusku klienci mogli uzyskać informacje dotyczące zatrudnienia oraz podnoszenia kwalifikacji własnych oraz zatrudnionych pracowników. Warto nadmienić, iż Doradcy klienta indywidualnego informują na bieżąco osoby niepełnosprawne o możliwości skorzystania z usług poradnictwa zawodowego, szkoleń lub innych form pomocy w ramach realizowanych programów lub projektów. Ponadto, przez cały 2023 rok, PUP w Pułtusku prowadził w lokalnej prasie, na portalach społecznościowych oraz na stronie internetowej kampanie informacyjne dotyczące działalności Urzędu, tj. realizowanych programów i projektów oraz pomocy oferowanej bezrobotnym – w tym z orzeczoną niepełnosprawnością oraz pracodawcom. W ramach kampanii promującej działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Pułtusku, pracownicy tego Urzędu kontaktują się telefonicznie lub odwiedzają pracodawców/przedsiębiorców w celu nawiązania/podtrzymania współpracy. Chcąc dotrzeć do jak najliczniejszego grona klientów – PUP zaczął aktywnie pojawiać się na portalu społecznościowym Facebook oraz kanale YouTube – promując w ten sposób swoją działalność. W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Pułtusku podejmował liczne działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami, które były zarejestrowane jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy, niepozostające w zatrudnieniu. Osoby niepełnosprawne korzystały z następujących form wsparcia: zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy - 2 osoby, odbycia staży – 3 osoby, podjęcia prac interwencyjnych – 2 osoby, skorzystania z poradnictwa zawodowego – 3 osoby, uzyskania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej – 2 osoby oraz korzystały z usług

pośrednictwa pracy – 88 osób.

Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy w Pułtusk podejmował wieloaspektowe działania na rzecz dziecka z niepełnosprawnością intelektualną i jego rodziny w zakresie edukacyjnym, terapeutycznym (w tym rewalidacyjnym) i opiekuńczym. W 2023 roku w obszarze wyrównywania szans uczniów z niepełnosprawnością zostały zrealizowane następujące działania:

Wsparcie w zakresie edukacyjno-terapeutycznym:

- Opracowywanie i wdrażanie Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych z uwzględnieniem indywidualnych możliwości i potrzeb poszczególnych uczniów.
- Objęcie uczniów, mających problemy w przyswajaniu nowych wiadomości i umiejętności, różnorodnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęciami rewalidacyjnymi i zajęciami dodatkowymi.
- Zapewnienie szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych mających na celu rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz wdrażanie do racjonalnego spędzania czasu wolnego.

Wsparcie w zakresie wychowania i opieki:

- Realizacja zadań zawartych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym SOSW im. A. Karłowicz w Pułtusk w roku szkolnym 2023/2024.
- Podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców/prawnych opiekunów poprzez przeprowadzenie szkoleń.
- Prowadzenie w Placówce punktu informacyjno-konsultacyjnego (adresy, telefony do różnego rodzaju instytucji pomocowych, pomoc w załatwianiu formalności).
- Pomoc w wypełnianiu dokumentacji w celu uzyskania świadczeń (renty socjalne, zasiłki pielęgnacyjne, zapomogi).
- Konsultacje ze szkolnym pedagogiem i psychologiem dla rodziców mających trudności natury opiekuńczo-wychowawczej ze swymi dziećmi.
- Prowadzenie "Tablicy dla Rodzica", na której eksponowane są materiały informacyjne na temat bieżących zmian w przepisach związanych z pomocą społeczną.
- Propagowanie materiałów informacyjnych i edukacyjnych na tematy związane z wychowaniem, kryzysami rozwojowymi i życiowymi dzieci oraz młodzieży.
- Współdziałanie w rozwiązywaniu problemów natury wychowawczej i opiekuńczej uczniów/wychowanków Placówki.
- Indywidualne rozmowy informacyjno-doradcze z rodzicami/prawnymi opiekunami o możliwościach uzyskania specjalistycznego wsparcia ze strony instytucji działających na rzecz rodziny oraz pomoc w jego zorganizowaniu.
- Pomoc w załatwianiu wizyt lekarskich i dowóz dzieci z ich rodzicami/opiekunami na wyznaczone konsultacje do przychodni i szpitali specjalistycznych.
- Zapewnienie opieki podczas ferii zimowych, przerw świątecznych i wakacji dzieciom, których rodzice są w trudnej sytuacji życiowej lub pozbawieni władzy rodzicielskiej.

Inne formy wsparcia:

- Wspieranie przez opiekuna i członków Szkolnego Koła Wolontariatu działającego w SOSW im. A. Karłowicz w Pułtusk Ogólnopolskiego Projektu Społecznego "Szlachetna Paczka" poprzez zgłaszanie rodzin uczniów/wychowanków Ośrodka będących w trudnej sytuacji życiowej oraz pomoc podczas finałowej uroczystości przekazania zakupionych darów rodzinom.
- Wspieranie rzeczowe uczniów/wychowanków przez pracowników Placówki.
- Aktywna działalność Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami i Ich Rodzin "Skarb Nadziei" funkcjonującego przy SOSW im. A. Karłowicz w Pułtusk, wspieranie rzeczowe uczniów/wychowanków, organizowanie zawodów sportowych oraz imprez z udziałem rodziców, zorganizowanie dla uczniów Ośrodka wyjazdu na turnus rehabilitacyjno-wypoczynkowy do Darłówka.
- Zapewnienie uczniom/wychowankom dobrych warunków do nauki i pobytu poprzez doposażenie sal lekcyjnych, sypialnych, pracowni w pomoce dydaktyczne oraz sprzęt AGD.

W 2023 roku w **Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym** w Pułtusk dorosłe osoby z niepełnosprawnościami miały możliwość skorzystania z opieki, zajęć terapeutycznych, wsparcia psychologicznego, poradnictwa socjalnego oraz usług dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb. Uczestnicy mieli do dyspozycji różnorodne pomieszczenia w Centrum, takie jak sala terapii ruchowej, sala terapii psychologicznej, sala terapii komputerowej, pracownia kulinarna oraz świetlica. Korzystanie z usług Centrum mogło przynieść liczne korzyści, takie jak nawiązywanie kontaktów z innymi ludźmi, możliwość samorealizacji, wzrost poczucia własnej wartości, poczucie przynależności oraz poczucie bezpieczeństwa. Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Pułtusk odpowiadało na potrzeby dorosłych osób z niepełnosprawnościami wynikającymi z wieku i stanu zdrowia, stanowiąc jednocześnie wsparcie w ramach opieki dziennej i całodobowej czasowej.

Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Pułtusk w 2023 roku zaangażował się w działania mające na celu zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz podniesienie kwalifikacji osób z niepełnosprawnościami. Podobnie jak w latach poprzednich, również w roku 2023 przeprowadził we współpracy ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym im. Anny Karłowicz w Pułtusk szkolenie przygotowujące do egzaminu sprawdzającego dla 6 wychowanków Ośrodka. Efektem szkolenia było przystąpienie z pozytywnym wynikiem do egzaminu sprawdzającego przed Komisjami Egzaminacyjnymi Izby Rzemieślniczej Mazowsza, Kurpi i Podlasia w Warszawie.

Dom Pomocy Społecznej w Ołdakach organizował cykliczne imprezy okolicznościowe wspierające integrację mieszkańców. Prowadził także terapie zajęciowe mające na celu zwiększenie aktywizacji mieszkańców placówki. W ramach tych działań, przeprowadzane były zajęcia rehabilitacji społecznej, mające na celu poprawę funkcjonowania społecznego mieszkańców, takie jak: wyrabianie zaradności osobistej, pobudzanie aktywności społecznej, wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych oraz promowanie zdrowia psychicznego poprzez aktywizację fizyczną. Rodzaje zajęć obejmowały zajęcia

terapeutyczne, spotkania z psychologiem, sesje z fizjoterapeutą oraz zajęcia ruchowe.

Dom Pomocy Społecznej w Pułtusku w 2023 roku, w ramach promocji zdrowego trybu życia dla mieszkańców, zorganizował bezpłatne spotkania z dietetykiem. Wzięło w nich udział 52 osoby, a obejmowały one porady indywidualne, konsultacje dotyczące zdrowego stylu życia oraz pomiar dietetyczny (wiek biologiczny organizmu).

W ramach badań profilaktycznych programu Profilaktyka 40 PLUS, wzięło udział 81 osób będących podopiecznymi Domu Pomocy Społecznej w Pułtusku. Dodatkowo, zorganizowano spotkanie z funkcjonariuszami Powiatowej Komendy Policji, które poświęcone było omówieniu prawidłowego poruszania się po ulicy przez pieszych oraz związane było z bezpieczeństwem w ruchu drogowym. Spotkanie to zostało zorganizowane specjalnie dla podopiecznych Domu Pomocy Społecznej w Pułtusku.

Dom Pomocy Społecznej w Obrytem w 2023 roku realizował następujące działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami:

- Pomoc w wypełnianiu wniosków o likwidację barier architektonicznych.
- Pomoc i doradztwo w wypełnianiu wniosków o świadczenie uzupełniające 500+.
- Pomoc i doradztwo w uzyskaniu orzeczeń o niepełnosprawności oraz rent z tytułu niezdolności do pracy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku w 2023 roku świadczył pomoc na rzecz osób z niepełnosprawnościami w formie:

- Przyznawania i wypłacania zasiłków stałych dla osób samotnie gospodarujących lub osób w rodzinie z powodu orzeczonej niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym lub znacznym.
- Przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych z powodu niepełnosprawności.
- Przyznawania i wypłacania zasiłków celowych oraz specjalnych zasiłków celowych z powodu występującej niepełnosprawności.
- Świadczenia pomocy w formie szeroko rozumianej pracy socjalnej, m.in. informowanie o przysługujących ulgach i uprawnieniach.
- Udzielania poradnictwa specjalistycznego, w szczególności prawnego, psychologicznego i rodzinnego na rzecz osób i rodzin, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.
- Realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych na rzecz osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, osobom dorosłym przewlekle chorym, niepełnosprawnym, mającym trudności w poruszaniu się. Posiłek był dowożony do miejsca ich zamieszkania.
- Usług opiekuńczych (w zakresie: zaspokajania codziennych potrzeb życiowych, opieki higieniczno-sanitarnej, pielęgnacji zaleconej przez lekarza oraz w miarę możliwości zapewnienia kontaktów z otoczeniem) dla osób samotnych, które z powodu wieku,

- choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były jej pozbawione.
- Specjalistycznych usług opiekuńczych, z których mogą w wyjątkowych przypadkach skorzystać dzieci i młodzież z zaburzeniami psychicznymi, pozbawione dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, jeśli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć świadczonych przez inne zobowiązane podmioty.
  - Kierowania i pokrywania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej mieszkańców Gminy Pułtusk, których stan zdrowia bezwzględnie wymagał skierowania do placówki zapewniającej całodobową opiekę.
  - Świadczenia usług w Dziale Pomocy Środowiskowej (w zakresie świadczenia usług w siedzibie Ośrodka) osobom starszym, niepełnosprawnym oraz mającym problemy mieszkaniowe, w szczególności w zakresie: higieny osobistej (korzystanie z prysznicy, pralki), wyżywienia (możliwość korzystania z gorącego posiłku oraz artykułów spożywczych pochodzących od darczyńców), odzieży pochodzącej od darczyńców (w przypadku niedostatków własnych).
  - Wsparcia osób nieaktywnych zawodowo w wieku 60 lat i więcej poprzez umożliwienie im korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywności, a także usług w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej oraz opiekuńczej świadczonej przez Ośrodek Wsparcia Dziennego Pobytu - Dzienny Dom „Senior+”.
  - Współpracy z innymi instytucjami w przedsięwzięciach na rzecz osób z niepełnosprawnościami, takimi jak:
    1. Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Pułtusku, celem kierowania osób dorosłych, niepełnosprawnych, które mogą skorzystać z opieki, zajęć terapeutycznych oraz usług dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb.
    2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Pułtusku, w celu kierowania osób niepełnosprawnych intelektualnie i przewlekle psychicznie chorych do uczestnictwa w proponowanych zajęciach.
    3. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Pułtusku, poprzez udział pracowników Ośrodka w organizowanym Dniu Seniora pod hasłem „Senior Manager ds. własnego bezpieczeństwa” oraz Dniu Osób z Niepełnosprawnością.
  - Udzielenia pomocy rzeczowej pozyskanej od darczyńców, takiej jak paczki świąteczne w ramach akcji koordynowanej przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły Trójeczka, organizowanej we współpracy z innymi organizacjami w ramach świątecznej zbiórki żywności pn. „Świąteczna paczka dla pułtuskiego seniora” w okresie Świąt Wielkanocnych i Świąt Bożego Narodzenia, oraz pomocy rzeczowej w postaci węgla.
  - Współpracy z Fundacją Art-Heart przy realizacji projektu „Sztuka bez barier”, skierowanego do osób niepełnosprawnych z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności oraz ich rodzin. Głównym celem tego projektu było wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałanie ich społecznemu wykluczeniu, przy wsparciu rodzin i opiekunów. Projekt umożliwiał osobom z niepełnosprawnością rozwijanie umiejętności i pasji, a uczestnicy mieli szansę uzyskać wiedzę z zakresu podstawowych umiejętności dotyczących codziennego życia.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerczach realizował usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, a także Program "Opieka Wytchnieniowa".

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pokrzywnicy w 2023 roku realizował następujące działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami:

- Udzielanie pomocy rzeczowej i finansowej w oparciu o ustawę o pomocy społecznej.
- Udzielanie pomocy w ramach programu "Korpus Wsparcia Seniora".
- Umieszczanie w Domach Pomocy Społecznej.
- Motywowanie do uczestnictwa w zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy w Pułtusku.
- Informowanie klientów o możliwości uzyskania dofinansowania ze środków PFRON.
- Pomoc świadczona na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pokrzywnicy, podobnie jak w latach ubiegłych, również w 2023 roku kontynuował realizację zadań gminy w zakresie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Obejmowały one udzielanie pomocy rzeczowej i finansowej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Winnicy w 2023 roku podejmował działania na rzecz osób niepełnosprawnych w ramach realizowanych zadań. W tym okresie udzielono pomocy finansowej w formie:

- Zasiłku stałego – dla 20 osób.
- Zasiłku okresowego przyznawanego z powodu długotrwałej choroby – dla 1 osoby.
- Opłaty za pobyt w Domu Pomocy Społecznej – dla 1 osoby.

Łącznie w 2023 roku 32 rodziny, składające się z łącznie 56 osób, otrzymały pomoc z powodu niepełnosprawności. Dodatkowo, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Winnicy realizował Program Operacyjny Pomoc Żywieniowa Podprogram 2021 Plus we współpracy z Bankiem Żywności w Ciechanowie. W ramach tego programu, od maja do września 2023 roku, pomoc żywnościową otrzymało 21 osób niepełnosprawnych. Ponadto, dzięki współpracy z lokalnym przedsiębiorcą – Zakładem Mleczarskim w Winnicy Spółka zo.o., za pośrednictwem pracowników GOPS, około 100 paczek świątecznych z produktami mlecznymi trafiło do rodzin i osób niepełnosprawnych znajdujących się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej.

Gmina Winnica w 2023 roku wspierała Stowarzyszenie Aktywnych Emerytów w Winnicy, którego członkami są osoby starsze oraz niepełnosprawne, w liczbie około 100 osób. Gmina Winnica udostępniła budynek Klubu "Senior +" w Mieszkach – Leśnikach, który służy Stowarzyszeniu. W tym budynku regularnie odbywały się spotkania osób starszych i niepełnosprawnych, a także prowadzone były zajęcia sportowe oraz organizowane wydarzenia społeczne. Koszty związane z utrzymaniem i wyposażeniem budynku są pokrywane przez Gminę Winnica.

Gmina Świercze w 2023 roku realizowała przedsięwzięcie grantowe "Dostępny Samorząd – Gmina Świercze" finansowane w ramach projektu "Dostępny Samorząd – granty"

realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach POWER 2014-2020, Oś Priorytetowa II - Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.18 - Wysokiej jakości usługi administracyjne. Celem tego przedsięwzięcia grantowego było poprawienie dostępności do usług publicznych świadczonych przez Gminę Świercze dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami oraz poprawa warunków dostępności architektonicznej i komunikacyjno-informacyjnej w Szkole Podstawowej w Świerczach. Zadania realizowane w ramach tego grantu obejmowały:

- Przeprowadzenie audytu w zakresie dostępności cyfrowej, informacyjnej oraz architektonicznej.
- Zakup i montaż oznakowania informacyjnego, tyflograficznego oraz taśm kontrastujących dla ciągów komunikacyjnych w Szkole Podstawowej w Świerczach.
- Zakup pętli indukcyjnych.
- Zakup dostępu do komunikatora "MIGAM" (PJM).
- Dostosowanie stron internetowych gminy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Urząd Gminy w Obrytem w celu zapewnienia uczniom niepełnosprawnym o różnym stopniu niepełnosprawności kontynuowania nauki w szkole, oddziale przedszkolnym i oddziale specjalnym, udostępnił bezpłatny transport oraz opiekę w czasie przewozu uczniów z domu do szkoły i ze szkoły do domu. Dodatkowo, zapewniono zwrot rodzicom poniesionych kosztów paliwa, którzy dowozili dzieci (uczniów) niepełnosprawnych własnym samochodem do szkół spoza terenu gminy Obryte.

Urząd Gminy Gzy w 2023 roku rozpoczął realizację inwestycji pod nazwą "Kompleksowe zagospodarowanie terenu szkoły w Przewodowie Poduchownym", która obejmuje budowę boiska wielofunkcyjnego, kotłowni oraz termomodernizację budynków. W ramach tej inwestycji rozpoczęto również budowę podjazdu dla osób z niepełnosprawnościami, który stanowi integralną część projektu.

Fundacja Promocji Kultury i Edukacji „Art-Heart” w 2023 roku realizowała na rzecz osób z niepełnosprawnościami następujące działania:

- Zadanie publiczne pod nazwą "Sztuka bez barier" - "Organizowanie i prowadzenie działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich otoczenia". W ramach tego zadania uczestniczyło 30 osób niepełnosprawnych.
- Zadanie publiczne pod nazwą "Szukam, znajduję, pracuję" – "Organizowanie i prowadzenie działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich otoczenia w latach 2023 – 2025". W ramach tego zadania uczestniczyło 20 osób niepełnosprawnych.
- Zadanie publiczne pod nazwą "Pracuję bez barier" – zadanie na rzecz osób niepełnosprawnych. W ramach tego zadania uczestniczyło 25 osób.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pułtusku realizowała Program kompleksowego wsparcia dla rodzin o nazwie „Za Życiem”. W ramach tego programu organizowane i prowadzone były różne formy wsparcia terapeutycznego dla dzieci ze stwierdzoną niepełnosprawnością (20 dzieci) oraz udzielano konsultacji medycznych u lekarza psychiatry (28 dzieci).

W Powiecie Pułuskim funkcjonują **Warsztaty Terapii Zajęciowej w Świeszewie** prowadzone przy Stowarzyszeniu Wsparcia Społecznego. Roczny koszt rehabilitacji jednego uczestnika WTZ to kwota 32 773,33 zł, określany jest on w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym. Koszty rehabilitacji finansowane są w 90% ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz w kwocie nie mniejszej niż 10% ze środków samorządu powiatowego. W Warsztatach Terapii Zajęciowej w roku 2023 brało udział 55 uczestników. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Świeszewie prowadzone przy Stowarzyszeniu Wsparcia Społecznego otrzymały dofinansowanie w ramach programu „Zajęcia Klubowe w WTZ” finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na prowadzenie zajęć w „Klubie Absolwenta”. Celem Programu było wsparcie osób z niepełnosprawnościami w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym. O przyjęcie na zajęcia klubowe mogli ubiegać się Absolwenci WTZ, którzy podjęli zatrudnienie po opuszczeniu WTZ oraz osoby oczekujące na przyjęcie do WTZ legitymujące się orzeczeniami o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w WTZ. Okres realizacji programu trwał od 01.02.2023 r. do 31.01.2024 r. Kwota dofinansowania ze środków PFRON wyniosła 185 400,00 zł. W zajęciach klubowych w „Klubie Absolwenta” brało udział 30 uczestników.

Rok 2023 był pierwszym rokiem realizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, który został powołany na lata 2023-2030 w Powiecie Pułuskim. Celem tego programu było wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych poprzez zapewnienie szerokiego wsparcia i pomocy tym osobom oraz stworzenie warunków zapewniających osobom niepełnosprawnym oraz ich rodzinom pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Udało się zrealizować większość zaplanowanych na ten rok działań. Wszelkie przedsięwzięcia dotyczące rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz przestrzeganie praw osób z niepełnosprawnościami przyczyniły się do zapobiegania wykluczeniu społecznemu, a także poprawie warunków życiowych i zdrowotnych. Zapewnienie szerokiego wsparcia i pomocy pozwoliło na lepszą integrację z najbliższym otoczeniem.

Pomimo planowanych założeń, nie udało się utworzyć zakładu pracy chronionej ani zakładu aktywności zawodowej. Nie stworzono również wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych oraz informatorów dla osób niepełnosprawnych. Nie zatrudniono także asystentów osób z niepełnosprawnościami.

Środki finansowe na realizację zadań pochodziły z budżetu Powiatu Pułuskiego, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. W efekcie podjętych działań umożliwiono niepełnosprawnym mieszkańcom Powiatu Pułuskiego i ich rodzinom uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym oraz wszechstronną rehabilitację.

Sporządził:
Zespół do opracowania i realizacji
Powiatowego Programu Działań
na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Pułusku
mgr Alicja Patalan